

ERİK AĞACI ÖYKÜ

Hızır İrfan Önder - Sevgi Erol Öçal - Faik Kumru - Hüseyin Çomak - Halil Maraş - Heybet Akdoğan - Nurcan Ören - Mutallip Saydulla - Hasan Çelikkol - Davut Güner - Enver Karahan - Ahmet Yılmaz Tuncer - Halis Tamkoç - Mustafa Korkmaz - Nurhayat Kayar - Ayşenur Aysel - Erdal Noyan - Serkan Uslu - Adil Başoğul - Yusuf Yılmaz - Nermin Güday Kaçar - Necdet Ekici - Emine Peker Şansal - Hasan Parlak - Habil Yaşar - Yunus Laçin - Sibel Karaca - Sena Alboğa - Muhittin Yoldaş

Erik Ağacı Öykü iyi
okumalar diler.

Dergileri okurken yalnızca satın almak ve okumakla kalmazsınız. Bir çok öykü ve edebi metin çeşitliliğini satın almış olursunuz. Beyninize girecek olan bilgilerin ve haznenin çeşitliliğini almış olursunuz. Dolayısıyla kitap ve dergi satın alma işi basit bir alışverişi aşar ve siz beyninizin besinini almış olursunuz. Hangi edebi metine yatırım yaptığınıza yani kendinize dikkat ediniz. Sağlıklı bilgiler dileriz.

İÇİNDEKİLER

04	Kalbi Durur Kentlerin !
Hızır İrfan Önder	13	Gözlerin Sabah Renginde
Hasan Çelikkol
05	Gün Doğumları
Sevgi Erol Öçal	15	Olmayışlar
Enver Karahan
07	Belli Değil
Faik Kumru	16	Nefes
Nurcan Ören
08	Antik Sevda
Hüseyin Çomak	17	Kızdım
Ahmet Yılmaz Tuncer
09	1/1 Senden Geriye Doğru Sayıyorum
Halil Maraş	18	Kuşatma
Halis Tamkoç
10	Yasmin
Heybet Akdoğan	19	Şarap Rengi Bir An
Adil Başoğuş
11	Karda Kahve İçmek
Mutallip Saydulla	21	İzmir İstanbul'dan Daha Mı Güzel ?
Mustafa Korkmaz
12	Bu
Davut Güner	23	Olmak
Nurhayat Kayar

İÇİNDEKİLER

25	Ölüm ve Doğum Günü
Ayşenur Aysel	47	Labirent Dünya'nın Aşk Açısı
Habil Yaşar
27	Meteora Manastırı
Erdal Noyan	48	Türkçenin Dil Köprüleri
Yunus Laçın
30	Sen Gözlerini Kapat, Açtığında Ben Gelmiş Olacağım
Serkan Uslu	52	Acı Eşiği
Sibel Karaca
31	Yüzünüz Güneşe Değmesin
Yusuf Yılmaz	55	Kıyıya Vuran Gözyaşları
Sena Alboğa
32	Hayata Tutunmak
Nermin Güday Kaçar	58	Viski
Muhittin Yoldaş
35	İkinci Bahar
Necdet Ekici		
42	Eskici
Emine Peker Şansal		
45	Bir Sabah Hikayesi
Hasan Parlak		

Editör'den Sevgilerle

Sevgili Okuyucu

Yeni bir sayıya adım atmanın heyecanını yaşıyoruz. Erik Ağacı Öykü Dergisi olarak, her sayıda olduğu gibi, bu sayıda da sizleri farklı bakış açılarıyla tanıştırmak istedik. Her geçen gün değişen, gelişen dünyamızda, edebiyatın gücüne ve sözün önemine olan inancımızı yitirmedik ve bu sayıda da emeği geçen yazarlarımızın eserlerini okuyucularımızla buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Her bir edebi metin, kendi içinde bir evren taşır ve bizleri farklı duyguların, düşüncelerin ve yaşam deneyimlerinin içine çeker. İşte bu yüzden dergimizin bu sayısında, edebiyatın ve öykünün sınırlarını zorlayan, yenilikçi yaklaşımlarla kaleme alınmış eserleri bir araya getirdik.

Sizlerden gelen geri bildirimler, öneriler ve eleştiriler, dergimizin kalitesini artırma yolunda en önemli rehberlerimizden biri. Bu nedenle, bizlerle bu yolculuğu paylaşan herkese teşekkür ederken, sizlerin de katkılarınızı esirgememenizi diler, keyifli okumalar dileriz.

Erik Ağacı Öykü Dergisi Editör Ekibi

Kalbi Durur Kentlerin ! Hızır İrfan Önder

“ Haziran’da ölmek zor” Temmuz’da yaşamak!.. -Sonbahara taşır mı
beni Ağustos? . “

Yazı muştulayan Mayıs’ı uğurluyorum
Gökyüzü tutuştu tutuşacak!
-Canımı yakıyor Temmuz güneşi!..

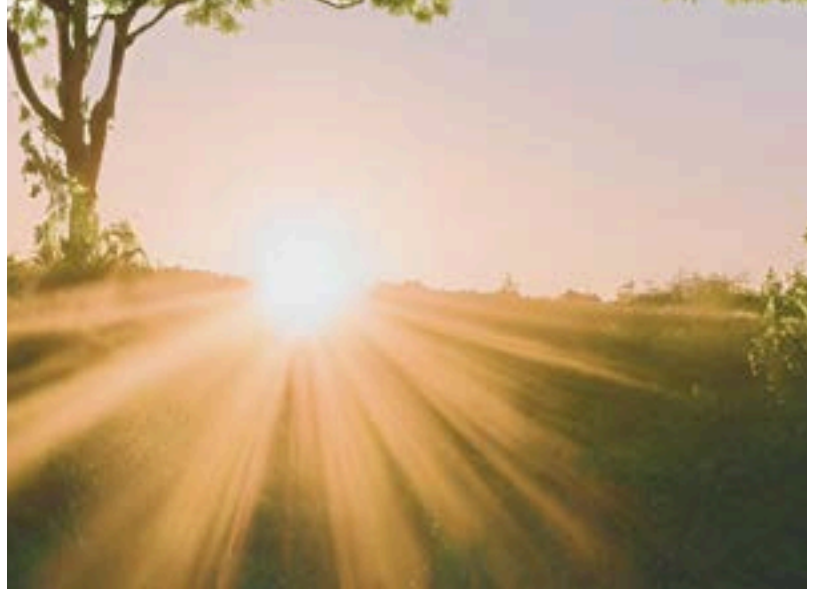
Yaz bitti mi kalbi durur kentlerin
Ağaçlar üşür sokaklar ağlar!..
-Alıp başımı giderim...

Her yaz
Doğanın kirlenmesinden korkuyorum
Denizlerin, göllerin, yarınların...
-Gökyüzü bana kalsın, lekelemeyin!..

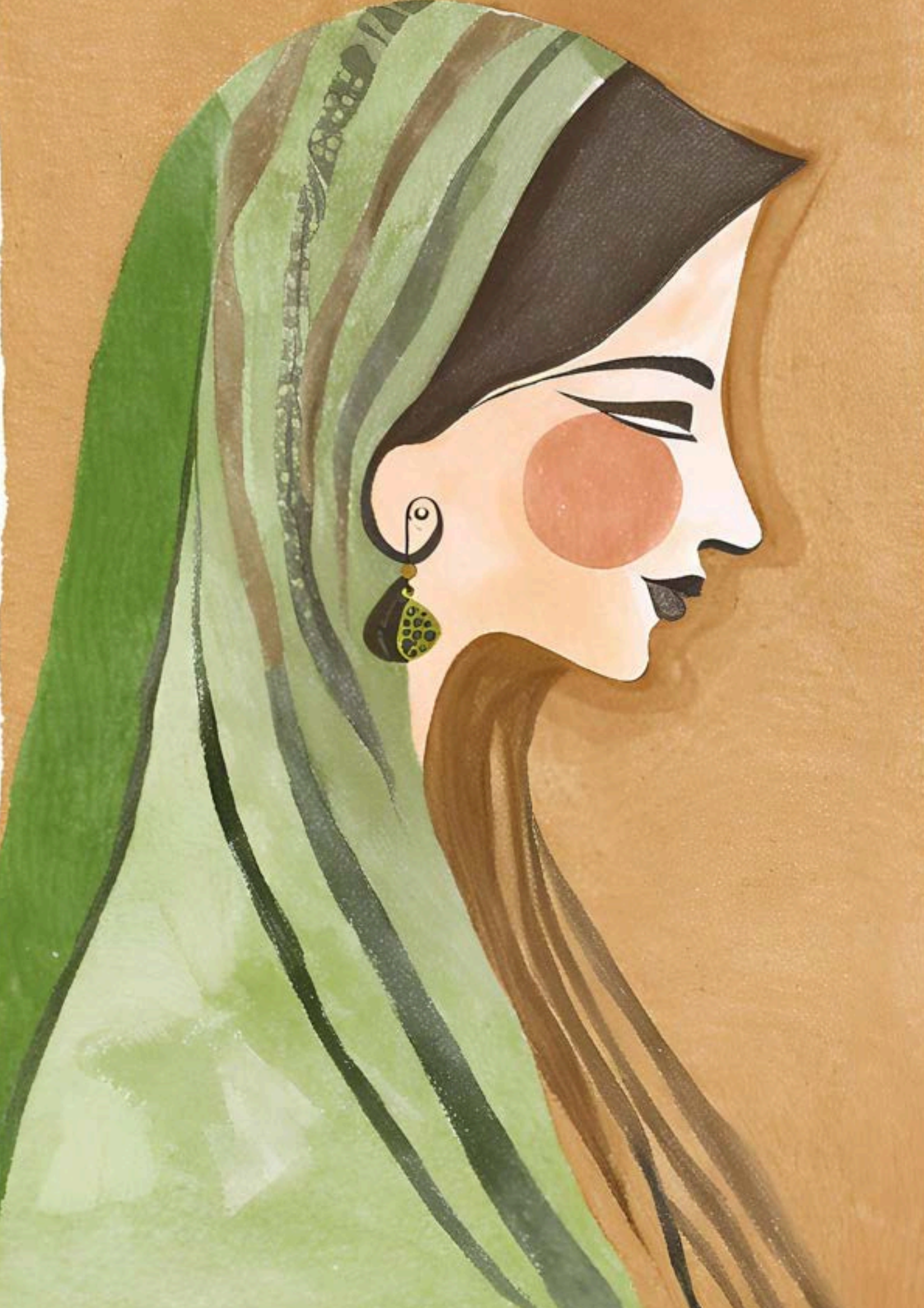
“Haziran’da ölmek zor”
Temmuz’da yaşamak!..
-Sonbahara taşır mı beni Ağustos?

Gün
Doğumları
Sevgi Erol Öçal

Ay donmuş maviyle düşte
Soluk bir düşün baharsız çizik çocukluğunda
Sessizce bezgince mızıka çalmakta
Yılkı atlarının yalnızlığında
Isıklar uçuyor rüzgârla
Yırtık bir fotoğrafın yitikliğinde
Külleri eprimiş patiskalara sarılı köhneliğin tozlu ıssızlığına
Bir gök ki cam
Aç martıların çığlıklarında
Ahşap kapıların ihtişamlı karanlığına
Gökkuşağının kızıla çalan gündoğularında...

Belli Değil

Faik Kumru

hüznü içmiş yüreğim içten içe çürüyor
hazana ermiş mevsim günler bir bir eriyor
rehine kalmış ömrüm bir hayâle yürüyor
henüz kapımı çalma açılır belli değil

avazım çıkmaz arşa şu sadırına dökülür
bedenim hücre hücre taş misali sökülür
bir mevtayım âlemde mezar taşım dikilir
üzgünüm yine sorma içilir belli değil

mevsim yine sonbahar solmuş yaprak gibiyim
bereketin küstüğü çorak toprak gibiyim
her dişe dert sarılı kırık tarak gibiyim
hesabım çıkmaz düze saçılır belli değil

hayat akıp geçiyor bent çöküyor önünde
rüzgâr gelip esiyor yine hüznün yönünde
bağa kahır ekıyor dert bitiyor gününde
bir dağ biner omzuma geçilir belli değil

aksak adımla yürür düşe kalka geçirim
dostu düşmanı görür her dem ölçüp biçirim
iki gözüm yaş döker damla damla içerim
ne kalacak elime seçilir belli değil

önümde kâğıt kalem satır satır yazarım
sağırsa cümle âlem isyan eder kızarım
çökerse gönül kalem mezarımı kazarım
dokunmayın telime baş alır belli değil

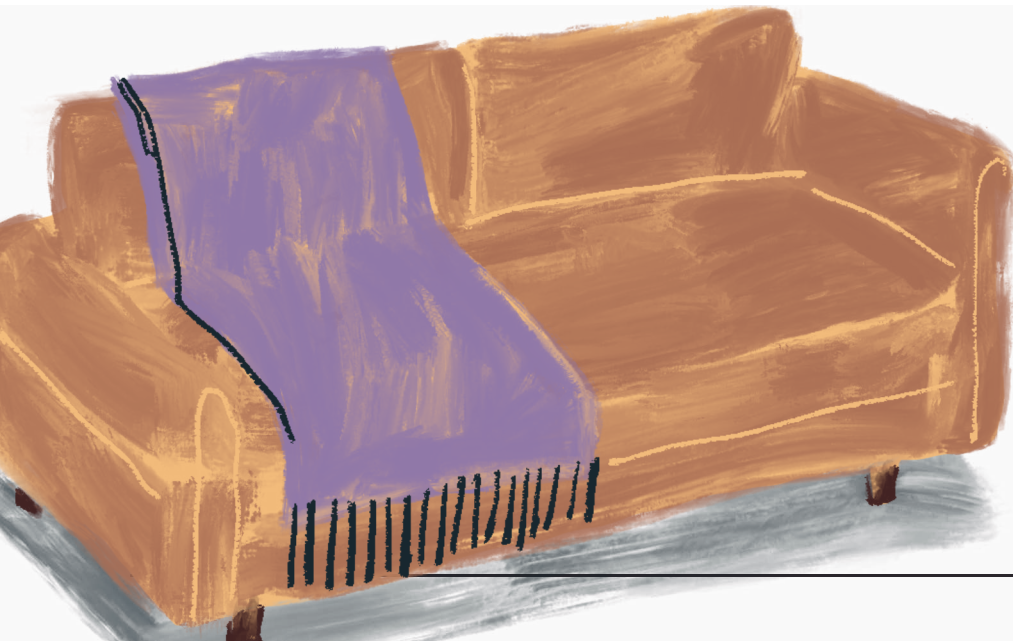
“ emanet üçer beşer günden güne zay’ olur
gözüme perde iner güneş söner ay olur
nüfustan kaydım düşer işin sonu vay olur
kefen bezi tenime biçilir belli değil

ANTİK SEVDA

Hüseyin Çomak

keşfedilmemiş bir antik kentin
mavisine benziyor gözlerin
gökyüzü mavisine
gladyatörler kadar hırçın
tutkunum
başkasına yarınsızım
topla ordularını
senden gayrısına
savunmasızım
ülke benim, sevda benim
gel teslim al şehri
gömülelim tarihe. ..

1/1

Senden Geriye Doğru Sayıyorum Halil Maraş

“ Senden geriye doğru sayıyorum
Dans ediyor Halep’te surların içi. “

Senden geriye doğru sayıyorum
Tatlı uykusundan uyanıyor Sincan
Dağlar yemyeşil sularsa berrak
Güldükçe güzelleşiyor insan

Senden geriye doğru sayıyorum
Dans ediyor Halep’te surların içi
Kan yok kin yok savaş yok
Pembe tozlar kaplıyor memleketi

Senden geriye doğru sayıyorum
Gezinler gülümsüyor gece vakti
Turnalar uçuyor Bağdat’a doğru
Bal akıtıyor katran çeşmeleri

Senden geriye doğru sayıyorum
Buhara pazarında her yer ipek ve pamuk
Sevinçle karşılıyor Kerbela beni
Hüseyin’in yüzüne ne de yakışıyor mutluluk

Senden geriye doğru sayıyorum
Yüzlerden bir bir siliniyor suçluluk
Tanrı dağlarına yaslıyorum sırtımı
Kabil’de tüketiyor yoksulluk

Senden geriye doğru sayıyorum
Anadolu’da toplanıyor bozkurtlar
Hani nerde başbuğunuz diyorum
Gülümsüyor mavi gözlü çocuklar.

Yasmin

Heybet Akdoğan

kurşun yuvası dağlara
çocuk gülüşlerin kaldı
sığınmaların münzevi yarasıydın
savunmasızca işgal edilen masum ülken
ateşler ayazında yasmin

bedeninde küffarın erittiği mührün sıcaklığı
canımda
kanımda
gözlerim Kaf'tan öte karanlıkta

küllerin heyelanlarında
bu yangın yeri volkan değil
tıslayan Vandallar
ayartır merhametsizliğe insanı
şehrin ortasına yasmin'ler asılır
aratmaz olur acısını zalimler
dualar bu yüzden Filistin'de gökte ışıldar

çağ hicabını yitirdi yasmin
yaşamak yakılmış resminden yansıyor
korsan ordular
nebbaşlar
duvarlara sıçramış kandan
hâlâ ölüm devşiriyorlar

katliam zulaları
matem figanları
Gazze'de şarapnel çığırkanları
umuda üç beş dakika daha kala
ölüm yine tökezlemedi yasmin

hasretin tarihi bilmektir
matemimsin
bende ölebilirim
tel tel ağarıyor ömrümün zamanı
sensiz ve çıplak belki bu son vakittir
beyaz bir düş gibi gözlerimdesin yasmin

Karda Kahve İçmek

Mutallip Saydulla

“ Bir adam kahve içti karda yana yana, Yüzlerinde nur cilvesi
Yutuverdi dünyayı öyle. “

Karda kahve içti bir adam
Kar fısıldadı kulaklarına bahar gibi bir şarkı
Hafif bir müzik
Çizilmemiş meşhur bir resim
Bir hayattın kesitleri gibi yükselmekte gökyüzüne
Hayat bir fincan kahve olaydı keşke
Sen ona dökülmüş şeker
İş bitmiş olacaktı
Ben yayılsam bir çarşaf gibi
Sen titrediğinde
Sevgi hakkında konuşsa bulut
Ayna olmaz mı gökyüzü?
Donmuş buzlar
İnsanlar bembeyaz
Yeryüzü de hem
Takıyordum siyah gözlük
Kızak yapıp kayardım hayatı
Yorulmazdım şu an gibi
Hafif çalan bir müzik
Bir melek gibi
Tutuyordum ellerini sımsıkı
Lapa lapa kar yağırdı şimdi
Bir adam kahve içti karda yana yana
Yüzlerinde nur cilvesi
Yutuverdi dünyayı öyle.

Bu Davut Güner

Bu

Eğer bir mutsuzluksa

Şu karşıdaki de bir vakitler korkulara kapıldığımız karanlık bir sokaksa

Adam işte nihayet bir sigara yakıyor ve bir yağmur aralığından bir zamanı anlamaya çalışıyor

Şu

Çocuk karlı bir kıştan nasıl çıkmışsa

Yün eldivenler, siyah deri şapkalar, boyun atkılarını bir serapta kaybolmuşsa

Kadın işte nihayet bir kapıyı açıyor, sağa sola bakıyor; toprak damlardan karlar savruluyor

Şu ya da bu

Artık ne önemi var, haziran da gelse kapımıza kadar dayansa, ölümler birdenbire uyansa, gökbilimciler şaşırıp kalsa; bakın bu da tabiatın bir yasasıdır işte üzünçle kuşanmış bir şehri kargalar işgal ediyor, tramvaylar otobüsler arabalar karanlık bir dehlizde bir o yana bir bu yana sürüklenip gidiyor...

GÖZLERİN SABAH RENGİNDE

Hasan Çelikkol

Gördüm, duydum, fotoğrafına baktım
Birkaç sözcük söyledim, suskun
Sigara içmek istedim hiç yokken
Kozadan çıkıp sana yazdıklarımı okudum
Kelebekler gibi gökyüzüne
Yankılandı sesim
Tek tesellim, seviyordum gözlerinin içine bakarken
Gözlerin diyorum, gözlerin
Umut şarkıları söylüyor sabah renginde
Yazmak için değil aşk için açılan bir menekşe

Çaldın beni
Bir kıyıda âşık ettin
Önce öldürüp
Sonra yeniden âşık ettin

Maviye dönüştürüyorum mevsimlerin tortusunu
İlkbahar gelecek
Şarkılar, türküler, şiirler olacak dillerde
İçime işleyen gözlerin yakacak gözlerimi yine

Olmayışlar

Enver Karahan

Nice tebessümler erittin ateřte
Teraziler tartmaz oldu yalnızlığı
Çıkarıcı makamlar
Ve sahtelięin anaforunda
Savrulup durdu zaman.

Filiz filiz umutlar ektin düşüncelere
Gerçeklięin duvarı yıkılmazmış, öğrendin
Denedin yine sebepsizce

Uzun yolculukların daha başında
Geriye bakanlardan oldun
Çaęıran bir söz
Kal diyen bir bakış
Boşluğu dolduran bir varlık aradın
Olmadı.

Sövmelere karıştı yokluk
Ve olmayışlar...
O devasa olmayışlar, un ufak olup
Hiçlięe karıştı gözlerinin önünde.

NEFES

Nurcan Ören

Ah ettim yıllar yılı senin hasretin ile
Gönlümü yırtta yırtta yer açmıştın sineme
Nefes açlığı gibi hissetsem firkatini
Yine de anlatamam cefanı mihnetini
Ay güneş gece gündüz her zaman şahidimdir
Nehri denize katan gözyaşı tevhidimdir
Can bulsa cananını dize gelir bu sevdam
Ayan olsa varlığın yanar kül olur odam

Arada "Merhaba" de, yaşıyorsan bileyim
Dost musun düşman mısın yol yakinken sileyim
Derli toplu gönlümü dağıttın paramparça
Kırma yeter insaf et kalbim ki buzdan sırça
Bir gün çıksan karşıma biter mi acılarım?
Bilmem ki affeder mi sancılı anılarım?

Kızdım

Ahmet Yılmaz Tuncer

Kendime
Bir benzerime
Bana doğru bakan
Elindeki çaresizliği unutan
Kendime kızdım

(Yıldızların her gece
açan benzer renkleri hariç)

Kızdım işte dünyaya

Kuşatma

Halis Tamkoç

boşluklarımızı kuşanmıştı
çekirdeğinde anafoları
tornadoları besleyen.
engin dünyamıza
sokuluvermişti işte
minicik adımlarla.
iki yüzlülüğünün en şüphe götürmez
kılığı mıydı bilinmez
izler bırakıyordu yalnız
şaşmaz sekmez takibindeydik
öyle izler ki fakat
silinmez...

göğün
o vakitlerdi belki
mavi saçlarının turkuaz duruluğuna
gümüş simler düşürme mukaddimesi
buz çağıyla eyvallahını kesmiş
içimizde eriyordu demek
biz dağları...
yutkunurken düğümliyordu yamaçlarına
yayla havası
ne tuhaf çelişki
hırslandıkça karanlık amaçlarına
ateşten merdivenlerin
aşağıya basamaklarını sayıyordu sanki
ille de hatırlatırcasına
zaman sarkacı..
onlar yabancılığın kölesi
elem taşıyorlardı kendilerine
yoksul ve kimsesiz sonsuzluklarına
an be an..elan
bir yabancıydı..kuşatmayı başlatan

bekliyordu her şey teyit ederek bir bir
aslına çıkmak üzere...

Şarap Rengi Bir An

Adil Başoğul

Bir şarap rengi mevsimi mutlu olur muyum
Rimbaud dahi şiirinde kaybolmuş
Pantheon ağlaşan menekşeler dolmuş
Verlaine ruh eşine sitemde

Son kırlangıç ölene
Son keman susana dek

Kalp kırıldı diye insan ölmez
Kalp kırıldı diye insan sevmekten vazgeçmez

Bir anda papatyalar açsa
Bir anda bahar gelse
Bir anda değişse her şey

Zweig ne dersin
Geçmişe bakan ayın karanlık yüzü
Yaşlanınca mı görülür?

Oscar Wilde önce kafası tutuşur insanın değil mi
Önce düşünceler yanar
Sonra yavaş yavaş sözcükler yanar
Yazdıkça kalem yanar
Yandıkça aydınlanır karanlıklar

Közü ateş yaparız biz
Körüklerimiz ateşi biz
Harladıkça ateşi
Pervanelere döneriz biz

Milyarlarca ateş böceği oluruz biz
Biz ateş böcekleri bir araya gelince
Dünyaları aydınlatırız biz

Biz gündüzleri görünmeyiz
Gece bilinir bizim kıymetimiz
Yazdıkça ateşe döneriz biz

Kadim ve bilge kadın
Kimler üzdü seni
Kimler kırdı naif ve ürkek kalbini

Biraz daha bekleyelim
Bakarsın Burgazada'dan Sait Faik gelir
Kim bilir
Hayatı hangi hikâyesiyle güzelleştirir
Kim bilir
Belki rakı da getirir
Kim bilir
Belki yanında Orhan Veli'yi de getirir
Yine bir şiir olur yaşamak Kim bilir

Arp çalar bize yine genç kızlar
Sarhoş Sappho şiir söyler
Lir çalar bize yine genç delikanlılar
Homeros destanlar anlatır

Sabahın sütü akar
Çiğdem çiçeğinden
Flüt sesi gelir
Bize antik bir esintiden

Dolanır ay
Def çalar tapınak güzelleri
Sümer'de bahar şenlikleri
Sirius izdüşümleri

Nereden çıktı bu fantastik yüzler
Kim damıttı ironik süzgecinden seni
Antoloji prototipleri

Kimi gün ışığında suçları aydınlanır
Kimi akşam karanlığı romantik
Kimi gecelerde daha insancıl

Yergide de aynı ustalık
Övgüde de aynı ustalık

Şair alçakgönüllüydü bilge deryada
Yeniden küllerinden doğan Zümrüdüanka

Gece gözlerin gibi damlıyor içime
Gözlerin ki tek tutunduğum gecelerde

Bir şarap rengi mevsimi şimdi mutluyum
Ateşi körüklüyoruz
Şiirler yazıyoruz
Ve şarkılar söylüyoruz...

**Hayat
Filizlenince
Güzel**

İZMİR İSTANBUL'DAN DAHA MI GÜZEL?

Mustafa Korkmaz

Kitap imzalamak bahanesiyle, seni görmek için yollara düştüm. Yorucu bir yolculuktan sonra işte geldim. Merhaba İzmir. Şöyle bir baktım göz ucuyla sabahın ilk ışıklarının aydınlattığı silüetine. Gençliğini aradım ama çok kötü çökmüşsün sen de. Siyanür zehrine kurban gitmiş dağların. Kelaynak kuşu gibi sırtıyorsun. Bağlarında parlayan üzüm sarısı değil, sisler arasından sızan güneşin, camlara vurmuş halidir. Dağlarında çoğalan "ucube yapılar" arasında, yeşil bahçeli gecekonduların yok olmuş. Uzak, yakın tarih kokuyorsun. Kavgaların güzelliği de olmasa hiç tanınmayacaksın.

Pek tanıdığımı da söyleyemem ama yine de Kemeraltı, dar sokaklarında bir şeyleri saklamış, anılarını arayanların hafızalarını igneliyor.

Kaos arasında gözüme ilişti. Anılarım, sadece kazınmış kaldırım taşlarında kalmış. Ne yazık ki, emeğimden kalan bir işaret bulamadım. Çok yabancı geldin bana. Bu nedenle biraz kırgın ayrılacağım.

Bir dostun rehberliğine bıraktım gözlerimi. Gültepe'yi seyrettim. Tariş'i dinledim. Direniş alanlarına baktım uzaktan. Karşı dağda mağaralar varmış. Eşkıyaların ve kuşların sığınaklarıdır mağaralar. "Mağaracılar" denen devrimciler de bir süre misafir kaldıkları o mağaralarda bırakmışlar özgürlüklerini.

Ey koca İzmir, Kadifeden kalesi olan şehir. Kazılan her karış toprağından tarih fişkırır şehir.

Dikilip kalenin surlarında, körfezine baktım. Bir de resim çektirdim surlarında. Göçmen şehrisin öteden beri. Mümin amcadan bilirim: "Yugoslav göçmeniyiz biz." derdi. Hâlâ daha, göç basacak yüreğin varmış demek. Duvar diplerine çadır kurmuş, emperyalistlerin şerrinden kaçan Suriyeliler.

Karşıda Şirinyer, Buca. Kule gibi binaların arasında dört yanı duvar, pencereleri demir parmaklık; yatay bir bina.

Sloganlar susmuş, kenarlardaki çam ağaçları, mahkûm türküleri döküyor dallarından. Tünelin ucunu, bekçi kulübesine çıkararak şeytan da düşmandan yanaymış demek.

Bir güzel resim alamadı Mustafa, Karşıyaka'dan. "Her zaman böyle olmayacak, sisler dağılır bir zaman sonra."

Ranta kurban edilmiş, yıkılmış evleri Ballıkuyu'nun. Çöpçü eşeklerinin, zorlanarak çıktığı merdivenler de olmasa; Ballıkuyu diye bir semt olmayacaktı düşlerimde.

Sis basmış körfezi. Osmanlı torunlarının gemicikleri! Ecnebi gemileriyle yan yana Malta bayraklarıyla yatıyor limanında.

“TUT Kİ, UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ HARAMİLERİN DEYİMİYLE, 'YATAKLIK ETMİŞİZ'

Bayraklı tepeden bakınca fark ediliyor. Beton yığınlarının arasında yeşil bir ada gibi duruyor hâlâ İzmir Fuarı. Basmahane içerisinde anılarımın "Enternasyonal İzmir Fuarı"nın şimdi adı değişmiş: "Kültür Park" olmuş.

Gaz kokusundan tıkanan nefes borularına, oksijen veriyor kitapların kokusu.

Kitapların arasında oturup dostların sıcaklığına bıraktım yorgunluğumu. Muhalif gençlerle umutlandım, ilkleri yaşadığım şehirde yeni ilkler yaşadım. Bir tümce, bir imza zamanına çok sohbetler sığdırdım dostlarla. Güzel yürekli ne çok insan varmış meğer. Hepsi dünyalara değer.

Az da olsalar, gençlerin heyecanıyla heyecanlandım. Bilenler bilir, devrimcilik güzel bir şeydir, insanın insana sahip çıkmasından başka güzel ne olabilir. İlkleri yaşadığım bu şehirde, anılarımı bulabilmem için çabalayan Mustafa'nın söylediği:

“Tut ki, unutulmaya yüz tutmuş haramilerin deyimiyle, 'yataklik etmişiz' bu bizim için meziyet değil, sıradan bir şey değil miydi? Zamanı geri getirmek mümkün değil, yaşadıklarımızın izini sürmek mümkün.

Biraz da bunu yaptık, kentin iki yakasından bakarak sokaklarında iz sürerek.

Bin yıllardır var olan İzmir körfezini, sisli bir gün batımı saatinde, yönetenlerin suretlerine benzettiklerinin tanığı olarak seyrettik, hepsi bu. Güle, güle adaş yine bekleriz.”

Bir yoldaş samimiyetinin sıcaklığı ile gülerken ayrıldım saçları dökülmüş, yorgun argın İzmir'den. Saçı sakalı birbirine karışmış perişan İstanbul'a döndüm.

İtiraf edeyim, o halinle bile İstanbul'dan güzel, daha yaşanabilir bir şehir olarak hafızamda her zaman yerin olacak.

Olmak

Nurhayat Kayar

**Başını zor hareket ettirdi. Küllüğüne küfretti.
Yine dolmuştu. Oturduğu sandalyeden kalkıp
boşaltması gerekecekti.**

Uyur uyanık sabahı etmesiyle karnının acıktığını hissetmişti sonunda. Yerdeki ekmek kırıntılarına bastı ve kalktı. Telefonu çalmayalı epey olmuştu. “Akıllı telefonlar...” neyime derken “Keşke öğrenseydim...” diye hayıflandı. Karısı öleli iki yıl olmuştu. Ama anılar ölmüyordu. Kanser hastalığına yakalanınca ona hiç bakamamıştı. Evde durmamış ve sürekli kahveye gidip gelmişti. Çocukları yurt dışındaydı. Onlara kızgındı. “Beni bırakıp nasıl giderler!” deyivermişti. Anneleriyle de bu yüzden ilgilenmemişti. Çünkü o, çocuklara taraf olmuştu. “Hanım bize kim bakacak?” dediğini hatırlıyordu. “Bey, bize bakmaya mecbur değiller bırak istedikleri gibi yaşasınlar.” demişti. Aslında ketum biriydi. Derdini hiç kimselere açamamıştı. Karısıyla araları hep iyiymiş gibi görünür ama hiç iyi olmazdı. Bir kavgalarında “Bey, seni seviyorum, hizmet ediyorum, daha ne istiyorsun?” demişti. Karısı zamanın ruhuna aykırı yaşayan bir kadındı. Bir yerlerde değişime dair okumuştmuş. Değişmeyen hiçbir şey yoktu ama o inat ediyordu.

İlkokul mezunu olan adamın yeniden doğmak istediği apaçıktı. Bir kelebek gibi başkalaşıma karşı duramıyordu. Çünkü kendini anlamak istiyordu. İnsan yaşamak için bir kereden fazla doğmak zorundaydı ona göre. Bir böceğe bakıp “Sanki yeniden yaşam için zaman çok kısa.” deyivermişti. Bir insan ömrü kaç kez izin verirdi buna. Çünkü o zaten kelebek olduğunda olmuştu yani bir kere. Oysa bir kişinin olması diye bir şey söz konusu değildi...

Ya “Ben?” dedi. Zaten ben ne zaman bir şey istesem ya her şeyimin var olduğu söyleniyor ya da bana açıklama yapıyor. “Baba sen okuyamamışsın bırak bari biz yurt dışına gidelim.” demişti oğlu bir keresinde. “Ya ben?” dedi “Ben ne zaman değişeceğim?” herkes bir şeydi bu devirde. Ben sadece iki çocuk yapmış bir babayım, diye düşündü. Hayatta en güzel şey insanın kendine dair bir şeyi gerçekleştirmesiydi. Bunu bir kitapta okumuştmuş. Karısı hiç kitap okumazdı.

Bütün bunları düşününce açlığını unutsa da karnının guruldaması neredeyse öbür daireden duyulacak nitelikteydi.

On beş gündür evden çıkmıyordu. Dolapta bir yumurta, biraz küflü ekme, bir iki domates ve bir de soğan kalmıştı. Nedense son zamanlarda düşünceleri iyice onu geçmişte yaşatmaya başlamıştı. Çocukları, anneleriyle ilgilenmeyip onu bir bakıcıya terk ettiği için onunla konuşmuyorlardı. Hiç kimse onu anlamıyordu. Bir şey yapmak istemişti o. Bu hayalinin gerçek olamayacağını bilse de olmak istemişti işte. Oysa bir insanın olması mümkün değildi. Fakat yine de yaşamak için sadece evlilik ve çocuk yeterli değildi. Başka bir şeyler yapmak, bireyin yeniden varoluşu için gerekiyordu. “İnsan hayatta yeniden kaç kere var olur?” diye hayıflandı. Bu sorunun cevabını düşünürken bir şeyler yemek ihtiyacı duydu. Menemen yapsam nasıl olur? Sonra o da severdi diye eşini hatırladı. İşte bir insan ömrü bazen her şeye yetmiyordu. Hem olmak hem de çok güzel şeyler yaşamak mümkün değildi çoğu zaman. Mesela olmuş bir kelebeğin ömrü ne kadardı ki? Belki de sürekli yeniden doğup başkalaşması gerekiyordu insanın. O zaman yaşadığından bir şeyler anlardı kişi.

Yaratma süreci içindeki en yaratıcı varlığı birey. Bir böcek bizim için birçok yaratmaya vesile olabilirdi. O halde bir böcek yaşamın yeniden yaratılmasını sağlardı.

Karşı daireden bir kedi miyavlaması duydu, birden gözlerini fal taşı gibi açmıştı. Hayvan kapıya dayanmış bağıyordu. Bu sesi kaç senedir duymamıştı komşusundan. O da yeni almıştı besbelli. Birden “Onu doyursalar iyi olur,” dedi. Uzunca bir süreden sonra perdeyi aralamıştı. Güneş ısıtıyordu. Sonra yumurtayı aldı ve menemen yapmaya karar verdi. Olma diye bir şey yoktu...

Ölüm ve Doğum Günü

Ayşenur Aysel

Bir çukur açıyorum yıllardır. Kazıyorum derine, mağmaya yakın en dibe. Çabalıyorum, yoruluyorum, ağlıyorum. Gözlerim şiş, acı dolu uyanıyorum. Öyle bir acı ki kaburgalarım kırılmış gibi, kalbime batıyor gibi. Kanım günden güne zifire dönüşüyor. Canım acıyor, acıyor, acıyor. Dayanamıyorum daha fazla, bir karar veriyorum. Bugün o gün. Sevdığım adamı gömüyorum kazdığım çukura. Üzerine de her kavgada istediği eşyalarını atıyorum. Buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, oyun konsolu... bir de süpürge. Daha, diyor... biraz daha eşya. Şaşıyorum. Verdiğim aşk, emek, sevgi, saygı, empati, anlayış; hepsini atıyorum üzerine. Yetmiyor. Yine bağıyorum.

Yüksek sesiyle bağıra çağıra tam olarak duyamadığım, belirsiz cümleler söylüyor.

Başkası olsa mümkün değil anlayamaz, ama ben anlıyorum. Yıllardır söylediği kötü cümleler bunlar; hakaretler, ölüm tehditleri, küfürler. Bazen daha yüksek bir sesle, "Hak ediyorsun, söylediğim tüm kötü cümleleri hak ediyorsun" diyor. Ölümler bile aynı şeyleri söylüyor olmasındaki istikrara hayran kalıyorum. Şaşırmadığıma şaşıyorum. Kulağımı tırmalayan sese aldırmadan bakıyorum yüzüne. Köpüren ağzından salyalar fışkırıyor yine. Yüzü kötü bir taklit maskesine dönüşüyor ve her yer bir anda çöp kokuyor. Burnumu kapatırken hatırlıyorum, korkmaktan korktuğum günleri. Ellerim titriyor, sonra tüm vücudum.

Yaşam akıp gidiyor da ben sadece izlemekle yetiniyorum gibi. Korkmayı sevmiyorum, hayatı kaçırmayı da. Artık korkmamaya ve yaşamı yakalamaya karar veriyorum. Önümde duran çukuru tam da bu sebeple mezar yapmadım mı zaten. Şimdi benim için bir 'o' dan fazlası olmayan şahıs ile geçen yıllarımı düşününce kendimi daha fazla tutamıyorum, kusuyorum. Dakikalarca titreyerek kusuyorum, midemin son yeşil suyu gelene kadar. Korkumu da titrememi de bırakıyorum çukura. Derin bir nefes alıyorum. Gökyüzüne bakıyorum, bulutlu ve kapalı bir hava. Belli belirsiz yağıyor. Durgun, sanki benden bir beklentisi var gibi.

Kendime bir söz veriyorum. Usulca tekrarlıyorum cümlelerimi:

“Korkmayacağım bundan sonra, korkuya ya da korkutmaya çalışanlara boyun eğmeyeceğim. Kimse beni öldüremez, kimse beni sakat bırakamaz. Kimse onurumu, gururumu bundan daha fazla yerle edemez. Söz veriyorum, kim ne derse desin teslim olmayacağım mutsuzluğa. Sevmeyi bilmeyen bir adama sevmeyi öğretmek için uğraşmayacağım bir daha. Bir üçüncü sayfa haberi olmayacağım!” Mars’tan da duyulsun isteyerek bir çılgılık atıyorum. Yıllarca attığım tüm sessiz çılgınlara inat. Tüm gezegenler şahit olsun istiyorum sesime. Acılarıma, kırılmalarıma, vazgeçtiklerime, kaybettiklerime, kazandıklarına ve gömdüklerime. Kendimi kendimden tutup çekiyorum, sarılıyorum doyusya. Çünkü ben artık kendimi seviyorum, sayın okur. Yıllardır duyduğum “Kimse seni sevmiyor, istemiyor, sen çok kötüsün...” cümlelerine inat, ben kendimi çok seviyorum. Hatta en çok kendimi seviyorum. Tüm kadınlar da en çok kendini sevmeli önce. Çünkü değmeyen bir adamı kendinden çok sevince ya bir mezarda ya da bir cezaevinde bitiyor büyük sandığımız o aşklar. Ben şanslı olanlardanım; sonum bir linç konusu ya da bir gazete haberi olmadan önce bir karar verip bir mezar kazıyorum. Önce âşık olduğum adamı gömüyorum, şimdi de kendimi gömüyorum. Doğa, verdiğim kararı desteklercesine bir mesaj iletiyor. Tüm bulutlar dağılıyor, güneş açıyor. O da ne, bir gökkuşağı.

Derin bir nefes daha alıp kendimi de kusmuklu çukura atıyorum. Kendimle beraber, duyabileceği tüm kötü sözleri duyan kulaklarım; acıyla inleyen kalbim, kendini kurtarmak için polise bile başvuran beynim. Morluklar ve çizikler dolu bedenim. Hepsini birlikte gömüyorum: Sevdığım adamın sevdiği beyaz eşyaları, yaşadığım kötü günler ve geceler. Ben ve kırılan tüm organlarım... aynı mezarda üzerimizin kapanmasını bekliyoruz. Onun sesi çıkmıyor. Ben bir süre hareketsiz kalıyorum. Kendimi gömmenin gururunu yaşarken, gözüme güneş vuruyor. Bir sıvı hissediyorum.

Yeniden doğuyorum. Kendimi doğuruyorum ‘Zümrüdü Anka’ gibi. Tüm acılara, tüm yaşananlara, tüm katledilenlere büyük bir selam veriyorum. Bırakıyorum kendimi toprağa, çoktan tüketilip yere atılmış bir tohum gibi. Yeniden var oluyorum. Bugün o gün. Geçmiş, sevdiğimi, kendimi gömdüğüm gün. Ve bugün doğduğum gün. Yeniden olduğum gün. Gözlerimden akan yaşlara dokunmadan, her doğan gibi ağlayarak; güneşi selamlayarak kendi doğumumu yaşıyorum. Kulağımda Nazım’ın şiiri: “Şimdiden çekilecek acısı bunun. Duyulacak mahzunluğu şimdiden. Böylesine sevillecek bu dünya. Yaşadım diyebilmen için.”

Tüm kadınların var oluşunu ve yaşamını kutluyorum. Dünya beşiğine bırakıyorum kendimi bir bebek gibi.

Meteora Manastırı

Erdal Noyan

Teselya'da kurulu Kalambaka'ya manastırları görmek amacıyla geçiyorum. Sıradağların bitiminde başlayan bir düzlükte yayılan manastırlar; yüksek, dik ve geniş kumtaşı kütleler üstündeler. Moteora, havada asılı demekmiş. Yanlış, manastırlar altı yüz metreyi aşkın oldukları söylenen kayalara çakılılar.

Ortodoks Hristiyanlar manastırlarını ulaşılmazı çok zor yerlere kurmayı seçmişler. Örneğin Türkiye'deki Maçka Manastırı da öyledir. Görmedim. Haikudu Yarımadası'ndaki Athos manastırları erkekler için ulaşılmazı çetin yerlerdeymiş. Kadınların ulaşmalarıysa olanaksız. Çünkü onlara yasak.

10'uncu, 11'inci yüzyıllarda gelmeye başlayan ilk münzevilerin, keşişlerin mağaralarında, oyuklarında yaşadıkları Meteora zaman içinde yirmi dört manastırla, Athos Dağı'ndan sonra en büyük inanç merkezi konumuna erişti. Şimdilerde ayakta duran manastır sayısı altı. Büyük Meteora (Mesih'in Başkalaşımı), Varlaam ve Stephen manastırları 14'üncü yüzyıldan, Nikolaos Anapafsas ve Kutsal Üçlü (Agia Triada) manastırları 15'inci yüzyıldan, Rousanou Manastırı 16'ncı yüzyıldan beri Teselya Ovası'na bakıyorlar. James Bond'u oynayan İngiliz oyuncu Roger Moore'un Yalnız Senin Gözlerin İçin adlı filmde Büyük Meteora'ya tırmandığını sağda solda okuduğumda "mirî malı" sayılır yararlanayım dememiş, gözlerimle görmek istemişim. Doğruydu, filmin sonlarına doğru görünen Manastır'ı karşıdan şöyle bir süzen Bond, önce elleriyle tırmanmaya başlıyor, sonra dağcılık araçlarından yararlanarak yükseliyor, sonuçta doruğa ulaşmayı başarıyordu.

İnsan düşünüyor: Kayalıklar üstünde yaşayanlar en azından yiyecek gereksinimleri için düz ovaya inmek zorunda değiller mi? Ya da başkaları, onlara zahmet çekerek getirmekten usanmıyorlar mı? Ulaşımı sağlamak amacıyla kayalara basamaklar oymuşlarsa da basamaklardan çıkmayı, inmeyi çok kişi başaramaz. Hele de taşıdığı yüklerle birlikte. O yüzden zoru çok kolaylaştırıcı bir yol denemez. Sorunun çözümünde halatlardan, sepetlerden, makaralardan da yararlanılmış.

“Nasıl mı?” sorusunun yanıtını Evliya Çelebi’nin Seyahatnamesi’nden öğrenelim: Evliya Çelebi, dört arkadaşı ve bir papazla birlikte artık hangi manastıraysa iple çekilen sepet içinde yarım saatte çekilmiş. İp kopar, makara kırılırsa diye korkudan tir tir titremişler. Sistemi katırlar ve sığırlar işletiyorlarmış. Bu çıkışın bir de inişi olmuş elbette. Sonuçta Çelebi’nin canından can gitmiş. Oysa Porto Logos Manastırı öyle mi? Lagün ortasındaki dümdüz bir adacıkta. Ana karaya ahşap yaya köprüsüyle bağlı ve yerleşim yerine çok yakın. Üstelik hiçbir şey bulamasalar lagün balık ve kuş kaynıyor. Manastırların sarp ve sapa yerlere yapılmalarında sessizlik isteğiyle birlikte, güvenlik kaygısı da önemli oranda etkili. Amerikalı Alice-Mary Talbot, Bizans Manastır Sistemine Giriş başlıklı yazısında, manastırların Türk ve Arap işgalcilerden koruyan güvenli sığınaklar olduklarını söyler.

Ne var ki Meteora manastırları tümüyle sessiz ve güvende kalamamışlar. Hayır, Türkler bir zarar vermemişler. Kutsal Üçlü, Rousanou manastırları 2’nci Dünya savaşında bombalanmışlar, yağmalanmışlar. Stephen Manastırı’nın büyük bölümü Yunan İç Savaşı’nda yıkılmış. 20’nci yüzyılın tarihçisi Talbot, bu durumu her nasılsa gözden kaçırmış.

En kolay ulaşılan Stephan Manastırı’na girdim. Kapısının önüne dek araçla gidilebiliyor. Birkaç adımda içeridesiniz. Yanlış anlaşılmasın, bu kayalığın da girişine dağa açılmış karayolundan ulaşıyor ve diğer yanları dimdik uçurum. Manastır’a kol, bacak, göğüs açıkta girmek yasak. Kadınlar pantolon üstüne bile etek giymek zorundalar. Erkekler de kısa pantolonla alınmıyorlar. İçeriye girmeden önce bir rahibeden üç avroya bilet alıyorsunuz. İşi tecime çevirmişler. İyi para kazanıyorlar. Siyah giysili ve başörtülü rahibeler sakallı bir rahibin elini öpüyorlar. Burası kadınlara özgü bir manastır.

Bir duvarda Yunan ve Bizans bayrakları yan yanalar. Bayrakların altındaki panoda 1904-2024 tarihleri ve Yunanca “Makedonya’ımız için yüz yirmi yıllık mücadele” yazılı. Ayrıca fotoğraflar ve başka bilgilere de yer verilmiş. Manastır’ın 1798 yılında yapılan kilisesinin adı Agios Charalampos. Charalampos, Ege Bölgesi’nin Menderes Irmağı kıyısına Magnetlerin kurdukları ancak tam yeri saptanamayan Antik Çağ kenti Magnesia’da yaşayan bir rahipmiş. (Orta Çağ’a geçildikten az sonra, 400’lü yıllarda kurulan ikinci Magnesia, Aydın ilinin Germencik ilçesi sınırları içindedir.)

Charalampos’un yaymaya çalıştığı inancından dolayı 202 yılında önce işkenceden geçirildiği, ardından öldürüldüğü sanılıyor. (Rus kökenli Türkolog Irène Mélikoff, Turan Alptekin’in Uyur İdik Uyardılar ve Hacı Bektaş-Efsaneden Gerçeğe adlarıyla iki kez Türkçeye çevirdiği kitabında Charalampos için; ilk çeviriye göre, “Hacı Bektaş’ın Greklerdeki karşılığı”, ikinci çeviriye göre, “kutsanışı Hacı Bektaş’la özümsemiştir.” anlamında sözcükler kullanmış.) Kilise’de fotoğraf çekilmesi yasaklanmış. Duvarları, tavanları resimlerle donatılmışlar. Duvarın birinde elinde kitap tutanların, diğerinde haç tutanların, ötekinde kılıç tutanların resimleri. Cam korunaklarda İnciller sergileniyorlar. İçerisi diğer manastırlardan, kiliselerden çok da ayrık değil. Meteora’yı görmeye gelin, gökyüzüne uzanan kumtaşı kayaları, kayaların üstlerinde konuşlanmış manastırlara ve çevreye bakın ama içeri girmenize bence gerek yok.

Yunanistan’da ille bir manastırın içine girmek istiyorsanız Porto Logos Manastırı’na gidin. Hem giriş parası yok hem de Serez lokumu sunuluyor. Yalnız lokum hep var mı yoksa bize mi denk gelmişti bilmiyorum.

Manastır turizminden Kalambaka da ekmek yiyor. Pindus Dağları’yla Pinios Irmağı’nın besledikleri büyük toprak alana bakılırsa tarımdan da para kazanıyorlardır. Trikala’daki otelde siyah çay bulamamıştım. Bu gereksinimimi aşağıya inince bir tavernada karşılıyorum. Kocaman kupada ballı poşet çay. İki avro. Diğer yerlerde üç avro seksen senti. Yanya, Parga, Preveze, Kalambaka derken ballı çaya alıştım. Umarım Türkiye’ye dönünce şekersiz çay acı gelmez.

Sen Gözlerini Kapat, Açtığında Ben Gelmiş Olacağım

Serkan Uslu

Bugün günlerden salı. Gerçi günlerin ne önemi var ki benim için, hepsi bir. Hatta ayları da buruşturdum, sana yazarken beğenmediğim sayfaların yanına, gırtlığına kadar dolmuş çöp tenekesine attım. Mevsimler çöp kovasının dibine çöken o iğrenç sıvının içine karışıp yok oldu. Çöp tenekesinden kıyafeti lekeli, leş kokan yepyeni bir mevsim doğdu. Hazan koydum adını. Geçen terliğin içinde kurumuş dal parçası gibi ezdiğim hamam böceğine bakar gibi baktım ona. Ayağımı yıkadığım gibi yıkadım gözlerimi ve çitiledim bakışlarımı. Yine de arındıradım, pişmanlıklardan ibaret hatalarıma yaptığımı yaptım, gecenin en girift yaylalarına saldırdım. Kum saatindeki kumlar misali nefesim ağır ve hırıltıyla süzülüyor boğazımda. Tıpkı geçen zaman gibi; yavaş, sancılı ve zaruri... Sen, dostlarım ve sevdiklerim hepiniz beni geride bırakıp gittiğinizden beri ben böyleyim. İtiraf ediyorum; cümleme “bugün günlerden salı” diyerek başlasam da günün hangi gün olduğunu bilmiyorum. Bilmem gerekiyor mu? Sanmıyorum. Günlerin, haftaların ve ayların anlamlı olması için bir sebep gerekiyor. Benim için o sebepleri siz giderken yanınızda götürdünüz. Ben de anlam yüklediğim dört a’na böldüm yılı. Adına gün hafta, ay ne dersen de, ben henüz isim koymadım. Mesela bugün sizin gittiğiniz gün. Tek sözcükten ibaret olmayan, anlamlı ve ağır bir gün. Offf... Amannn...

Tamam, yine başlamayacağım. Dönüp dönüp aynı şeyleri anlatmayacağım, sizi çok özledim deyip sızlanmayacağım. Siz gittiğinizden beri doğup büyüdüğüm topraklar bana sırtını döndü. Yabancıyım bu şehre, Şirintepe beni kucaklamıyor. Porsuk, dinlemiyor söylediklerimi. Sokaklar kendi derdinde, yüzleri asık. Bilirsin ben etkilenirim böyle şeylerden, bakışlardan ve duruşlardan keder bulaşır yüreğime. Omuzlarım da taşıyamıyor artık taşıdığı yükleri, annemin çocukken, “dik yürü kambur olacaksın,” dediği kambur belirdi sırtımda. İki büklüm adımlıyorum. Utandığımdan değil, dert solumaktan korktuğum için yürürken yere bakıyorum. Gece gündüz fark etmiyor hava hep karanlık, güneşi sizin olduğunuz rüyalarda görüyorum. Soluduğum havadan lezzet alıp hayatta olduğumu fark ediyorum. Galiba ben gözlerim açıkken kâbus görüyor, uyurken yaşıyorum.

Yıllar önce bugün sizi toprağın altına koydum. Yavrumuz papatya, anamız gül, babamız menekşe, sen nergis, ben toprak oldum.

Bana şimdilik müsaade yoksa birazdan mezarlık bekçisi bize musallat olacak. Sen gözlerini kapat açtığında ben gelmiş olacağım.

YÜZÜNÜZ GÜNEŞE DEĞMESİN

Yusuf Yılmaz

Nedir meseleniz?

Sevmemek mi?

Sevmeyin o zaman! Ama bu kocaman ve budalaca bir bahane olur. Sanırım pos bıyıklı, kaba patronunuza daha çok para kazandırmaktan başka derdiniz yok. Durmadan çalışın öyleyse. Simitçi bile evine, şehre karanlık düşmeden giderken, yüzünüz güneşe değmesin. Yaşlanıp elinizi ayağınızı hayattan çektiğinizde anımsayacak bir şeyler biriktirmeyin.

Ilık bir pazar günü birkaç kişi toplanıp istavrit tutmaya, mangal yapmaya ya da çulluk avına çıkmayın. Bıkmadınız birbirinizi çekiştirip idrak edemediğiniz şeyleri konuşup durmaktan. Sokakta oynarken birbirlerine kızıp hatta birbirlerinin kafalarına taş atan çocuklar bile sizden daha akıllı. Farkında değilsiniz ya, içinizde büyüttüğünüz kin kor olup yakacak sizi.

Evet, sevmeyin siz! Sabah işinize giderken poğaçaya, simit, börek satan seyyarı, bir yere gideceğinizde aklınıza gelip de tırım tırım aradığınız o esmer elleri boyadan kararmış Çingene Rüştü amca'yı, güneşli havalarda kahvehanede demlenirken dalga geçtiğiniz mahallenin delisini, kaçamak yapıp gittiğiniz kokoreççiyi, arabasına binip iki lira vererek "klimayı aç be kardeşim, yandık!" diye çemkirdiğiniz dolmuşçu Murat'ı, güz mevsiminden şubat ayına kadar sokakta sizin için kestane kavuran Mehmet'i... Farkında değilsiniz!

O hor gördüğünüz adamların hayatınızdaki yerinden. Bir gün gelecek ve bu hor gördüğünüz adamlar önce mahallenizden sonra hayatınızdaki yerinden çıkıp gidecek. Sabah işe giderken ya da ne bileyim, kahvehanede çaya talim ederken canınız kestane çekip de eliniz boş kaldığında, önce gözleriniz arayacak onları, sonra üzüleceksiniz.

O lüks alışveriş merkezlerinde Amerikan özentisi tatsız tuzsuz yemeklere avuç dolusu para verdikten sonra garson 'kalkıp gitseler' diye gözünüzün içine içine baktığında anlayacaksınız.

Dünyadaki bütün mesele şudur aslında: Sevmek ya da sevmemek. Sevin siz! Korkmayın, sevin. Kazançlı çıkacaksınız. Hayatınız güzelleşecek. Sabah uyandığınızda pencerenizden sizi seyreden bir aydınlık olduğunu fark edeceksiniz. Belki bisiklet ile gezmek isteyeceksiniz. Mahallede başka bir dünya var, onu göreceksiniz. Çocuklarla seksek oynayıp güleceksiniz.

Bana inanın. Dünyanız sevgiyle cennete dönüşebilir ancak. Unutmayın. Yoksa nefret yumağına döner kalbiniz. Arapsaçına döner hayatınız. Kaos nikâhlı eşiniz olur. Benden uyarması.

Hayata Tutunmak

Nermin Güday Kaçar

Rönesans dönemi yapay zeka ile brieflenmiş ve modernleştirilmiş hali.

Kocamı kaybedeli uzun yıllar oldu. Onun gidişinden sonra kendimi yapayalnız hissettim. Onca yılımı geçirdiğim kocam, benim elim, ayağım, beynim ve kalbimdi. Onu çok severdim. Çok sakin, anlayışlı, sevecen bir adamdı. Babamdan sonra hayatıma giren tek erkekti.

Hayattan zevk almıyordum. Yaşamak çok anlamsızlaşmıştı. Ondan bana sadece anılarım kalmıştı. Bir çocuğumuz olmuş olsaydı belki yaşamak çok daha kolay olurdu. Allah nasip etmemişti. Çok çabalamıştık. Gitmediğimiz hastane, doktor kalmamıştı. Sonunda kaderimize rıza gösterip kabullenmiştik. Birbirimize kenetlenişimiz, bağlanışımız da bu sebeptendi.

O gün... Beni sevdiğimden ayıran o kaza günü yüreğimde beni boğulacakmış gibi hissettiren his, boşuna değilmiş. Arabaya bindiğim anda başlamıştı. Her sabah olduğu gibi beni iş yerime bırakmıştı.

Arabadan indikten sonra bir süre beklemiş ve bana uzunca bir süre bakmıştı. Anlam verememiştim. Ardından el sallamıştım. Masama oturduktan sonra işlerimi yapmaya çalışıyor fakat başarılı olamıyordum. O lânet olasıca iç sıkıntısı yine yerleşmişti yüreğime. Nefes alamıyordum. Temiz hava almak için kendime gelme umuduyla pencereyi açtım sonuna kadar. Uzun süre o şekilde kaldıktan sonra toparlanmıştım. Tekrar evrakları elime aldım. O sıra telefonum çaldı. Eşim, sıkıntımı hissetmiş olmalıydı. O arıyordu. Hemen açtım. “Efendim sevgilim!” karşımda konuşan o değildi. Nasıl olabilirdi? Onun telefonundan yabancı bir kişi konuşuyordu benimle. Anlayamıyordum. Dikkatimi toplamaya çalıştım.

“Siz kimsiniz? Alp nerede?”

Telefonu cevaplayan kişi, “Handan Hanım, rica etsem... Hastanesine gelebilir misiniz? Orada konuşalım.” dediğinde elimden telefon düşmüştü. Bağırmana yan odadaki arkadaşlarım geldiler. Onların yardımıyla hastaneye gittiğimizde acı gerçekle karşılaştım. Sevdiğim adam, sarhoş bir sürücünün, aşırı hızı sonucu trafik kazası geçirerek hayata veda etmişti. Olay anında aracı iki parçaya ayrılmış, oracıkta can vermişti. Nasıl bir dünyada yaşıyordum. Büyük olasılıkla, hafifletici sebepler öne sürecek ve cezasında indirim isteyecekti. Öyle de oldu zira. Benim acımı, benim feryatlarımı ne duyan oldu ne de gören. Onunla mezara girmek istesem de bu mümkün değildi.

Hayat devam ediyordu. Hayata bağlanmam için neler yapabiliirdim? Sevdiğim adamın ölümünden sonra uzun süre antidepresanlarla ayakta kalmaya çalıştım. Sonrasında spor salonlarında vakit geçirdim. Spor yaptığımda rahatlıyordum. Hafta sonlarında açık havada yürüyüş yapmaya başladım. Çiçek, böcek, ağaç, kuş sesi iyi geliyordu bana.

O günlerde, yakın arkadaşımın önerisiyle Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı sevgi evlerine ziyarete gitmiştik. Yüreğimi dağılayan çocuk isteğim, kocamın ölümünden sonra ferini yitirmişti. Giderken çok istekli de değildim zaten. Arkadaşımın yakın arkadaşı yurttan müdür olarak görevliydi. Odasında kahvemizi içtikten sonra çok sevdiği yavrularıyla tanıştırmak istedi. Mesleğini seven biri olmalıydı. Sohbetimiz başladığında onları ne kadar çok sevdiğini anlamıştım. Hep beraber bahçeye çıktık. Çocuklar, oyun oynuyorlardı. Müdüre Hanımı görür görmez hemen etrafını sardılar. Hepsini bir anda onunla konuşmaya çalışıyorlardı. Bu manzaranın tek açıklaması vardı o da sevgiydi. O da hepsine cevap vermeye çabalyor, minik bedenlerine dokunmaya çalışıyordu. O sırada gözüm, bahçenin kenarında, yere oturmuş bir kız çocuğuna ilişti. O diğerleri gibi yanımıza gelmemişti. Üstelik ağlamış gibi görünüyordu.

Müdüre Hanıma, “Oradaki kız çocuğu neden gelmiyor yanımıza?” dedim. Müdire Hanım fark etmemiş olacak, yüzü gölgelendi. Hızlıca kızın yanına gitti. Eğildi. Önce saçını okşadı. Sonra konuşmaya başladılar. Konuştukça kızın yüzü aydınlandı. Az sonra da arkadaşlarının arasına karıştı. Küçük kız beni çok etkilemişti.

O da benim gibi yapayalnız olmalıydı. Minik kalbinde nasıl bir yara vardı. Bilmiyordum. Tek istediğim o anda ona koşarak kucağıma almak, sıkıca sarılmaktı. Müdüre Hanıma teşekkür ederek ayrıldık oradan. Aklım, adını bile bilmediğim küçük kız çocuğundaydı. Durmadan onu düşünüyordum. İzinli olduğum günlerden birinde, tekrar yurda gittim. Müdüre Hanım beni görünce şaşırılmıştı. Uzun uzun sohbet ettik. Çocukları için yapmayı planladığı yeni projelerinden bahsetti. O konuştukça ben, daha çok coşuyordum. Konuyu, gizemli küçük kıza getirdim. O gün ne hissettiysem anlatmaya çalıştım. Müdüre Hanım, “O, yaralı bir çocuk Handan Hanım. Adı Asya. Yeni geldi kurumumuza. On beş gün oldu. Maalesef anne ve babasını trafik kazasında kaybetti. Kimsesi de olmayınca yurdumuza yerleştirildi. Zamanla yaraları sağılacak, kabuklaşacak. İyileşmesi için çabalyoruz.”

“Müdüre Hanım, kurumunuza Hilal’in ısrarıyla ilk kez ziyaret için gelmişim. Ben de çok yaralıyım. Hani denize düşersiniz, denizin içinde bir tahta parçası bulmaya çalışırsınız. O sizi yüzeyde tutsun, onun yardımıyla karaya çıkabilirsiniz. İşte o durumdaydım. Ben de eşimi trafik kazasında kaybettim. Sizi çok takdir ettim. Çocuklara karşı tavrınız, onları sevgiyle kucaklamanız çok mutlu etti beni. Keşke ben de onlar için faydalı işler yapabilsem. Hatta...”

“Çok teşekkür ederim. Emin olun iş olarak görmüyorum buradaki çocuklarımı. Ben onların annesiyim. En az anneleri kadar seviyorum. Tabii ki yapabilirsiniz. Onların, maddi yardımdan çok sevgiye, ilgiye ihtiyaçları var. Devlet, üzerine düşeni yapıyor. Sözüünüzün gerisinin olduğunu düşündüm. Sanki söyleyemediğiniz cümleler var.”

“Evet var. Hazır olup olmadığımı bilmiyorum. Asya’nın o günkü hali beni çok etkiledi. Hiç tanımadığım Asya ile aramda güçlü bir bağ olduğunu hissettim. Bunu size ifade edemiyorum. Ben yalnızım. Eşim sağken çocuk sahibi olmak için epey uğraştık. Çocuğumuz olmadı. Ben anne olmayı çok istedim. Kaç gündür aklımdan çıkaramıyorum Asya’yı. Ayaklarım beni buraya getirdi. Bana yol, yordam gösterir misiniz? Onunla birbirimizin yoldaşı, ilacı olalım.”

“Handan Hanım, başınız sağ olsun. Sizin bakışlarınızda hüznü görmüştüm. İsterseniz önce bir süre burayı ziyaret edin. Çocuklarla kaynaşma, onları tanıma süresi tanyalım size. Bu sayede, onların dünyasını da yakından tanıma şansınız olur. Sonrasında başvurunuzu yaparsınız. Tanışma sürecini sadece Asya ile değil de diğer çocuklarla da tamamlamış olursunuz. Yönetmeliğimiz öncelikle çocuklarımızın güvenliğini, ruhsal durumunu korumaya yönelik olduğu için yanlış kararlar alınmasına karşı güçlendirilmiş durumda. O süre içinde hazır olup olmadığınızı sınırsınız. Zaten, müracaatınız sonucunda koruyucu aile olarak tanımlanacaksınız. Kurumumuz gözetiminde, Asya sevgiyle büyüyeceği bir aileye sahip olacak.”

“Müdür Hanım, çok teşekkür ederim. İnanın şu anda benden mutlu insan olamaz. Ben çalışıyorum. Emekliliğim gelmişti. Emeklilikte sıkılırdım düşüncesiyle erteliyordum. Yarından itibaren, emeklilik dilekçemi vereceğim. Siz beni kovana kadar da emrinize amadeyim. Bana on beş gün müsaade verin yeter.”

“Gönüllü ordumuza bir nefer daha katıldı diyebiliriz o halde. Asya çok şanslı bir çocuk. Yanınızda çok mutlu olacağına inanıyorum. Yanlış anlaşılmasın tabii ki sözlerim. Kararı verecek makam ben değilim, benim şahsi düşüncem. İyi ki varsınız. Bu arada bir çay daha alır mısınız?”

“Çok teşekkür ederim. Geldiğimden bu yana beş çay içmişim. Siz bana hayatımda almadığım çok değerli bir hediyenin müjdesini veriyorsunuz. Bana hayata tutunma ipinin ucunu uzatıyorsunuz. Bu gece huzurlu bir gece geçireceğimden emin olabilirsiniz. Hoşça kalın Müdüre Hanım.”

“Güle güle gidin. Yine gelin, hep olun. Yüreklerle sevgiyle dokunalım hep beraber.”

Sevinçle ayrıldım oradan. Yaşamak için sebebim, yüreğine dokunacağım çocukların varlığı, kalbimi ısıtmıştı. Artık benim de sığınacağım, tutunacağım bir yavrum olacaktı. Minik yüreklerin varlığını duyumsayarak yola devam ettim.

İkinci Bahar

Necdet Ekici

“Günlerdir yemeyip içmeyip sarı gazeller gibi titrediğine içimiz yanarak bakmamış mıydık?”

Fesuphanallah! Neymiş efendim: “Kaynanamın ölümünden daha kırk gün bile geçmeden, kayınpederimi bir evlenme sevdasıdır almış yürümüş(!)” Önüme gelen herkes böyle söylüyor. İçten içe öyle gıcık oluyorum ki bu lafa! Sanki bu adamlar, benim tavrımı öğrenmek, hanımın tepkisini ölçmek istiyorlar! “Canım, nereden çıkarıyorsunuz böyle dedikoduları? Olsa duymaz mıyız? Hem bu kadar erken mi?” diyorsam da, ısrarla herkes aynı şeyi söylüyor: “Kayınpederin evleniyor!”

Dediklerine göre, “Gizliden gizliye arıyormuş, el altından sorup soruşturuyormuş. Bu işlerin çöpçatanı, el birlikçisi çok olurmuş. Bu günlerde kayınpederimde üst-baş yerindeymiş. Hatta dışarıya tıraşsız adımını dahi atmıyormuş! Evlenmeyecek adam böyle ‘gılavlı’ mı gezermiş?”

“Gidip gördüm, konuştum; ağzından dinledim.” desem yalan olur. Ben de bizim hanım gibi yalan-yanlış başkalarından duyuyordum. Haftada bir gün ilçe pazarına inen Kuyuluklular (hanımın köylüleri) beni görünce arkamdan koyun meler gibi, “A be enişte! Azcık gel hele!” diyerek çağırıyorlar mı? Tek gözlerini kırparak sarı dişlerini göstere göstere yılmışıyorlar mı? Sonra da kulağıma ağızlarını yaya yaya tahmin ettiğim malûm lafları etmiyorlar mı? Neler neler demiyorlar ki: “A be, ben daha dünkü çocukmuşum. Onlar kayınpederimin gençliğini bilirlermiş. Ta o zaman çapkın bir hin yılanıymış!”

Hatta bizim, onun evlenmesine niçin yardımcı olmadığımızı; sorup öğüt verenler olduğu gibi, daha da ileri gidip “Kayınpederimin evlenmek için kaynanamın ölümünü beklediğini...” söyleyen avurdu yelli patavatsızlar bile çıkıyordu.

Tabii bizim hanım, böyle laflara fena halde bozulduğu için artık duyduklarımın çoğunu aktarmıyordum ona. Haklı olarak zoruna gidiyor, ağlıyor, sızlıyordu. Ona göre, “Annesinin acısı yetmiyormuş gibi, şimdi de el âleme gülünç mü olacaktık? Eğer bu adam şimdiden evlenmeye kalkmışsa düpedüz çılgındı, aklını yemişti!” Hanımla yine de duyduklarımıza inanmadık, ihtimal vermedik; hepsini ısrarla reddettik. Yalandı, söylenenlerin hepsi yalan! Kaynanam öleli kırk gün bile olmamıştı. Toprağı kurumamıştı merhumenin! Henüz taziyeye gelip gidenler oluyordu. Bu adam, bu kadar cahil, tez canlı, vefasız; bu kadar saygısız mıydı? Uyduruyorlar, düpedüz uyduruyorlardı işte! Babasının bir hafta boyunca çocuklar gibi böğüre böğüre ağladığını görmemiş miydik? Cenaze toprağa verilirken bir ağaç gibi yere devrildiğine şahit olmamış mıydık? Günlerdir yemeyip içmeyip sarı gazeller gibi titrediğine içimiz yanarak bakmamış mıydık? Bir büyük olarak çocuklarını teselli edeceğine, kendisinin öğüte muhtaç olduğunu; zavallı duruma düştüğünü görmemiş miydik? Bunca yıllık babasını başkalarından mı öğrenecektik? Bizi acımızla da koymuyor kıran giresiceler, namazında niyazında olan ihtiyar bir adamı utanmadan dillerine doluyorlardı! Ama millete laf gerekti. Elin ağzı torba değildi ki büzesin! Aslında bütün bu dedikoduları babasının zengin olduğunu, ileri gittiğini istemeyenler çıkarıyorlardı. İnşallah hasetlikleri ayaklarına dolanır, kınadıkları başlarına gelirdi!

En iyisi telefon edip sormalıydım: “Bak baba...”, “Kulağımıza türlü türlü laflar geliyor. Evleniyor muşsun, doğru mu?” demeliydim. Yok canım, telefonla da konuşulmaz ki bu işler. Hem böyle damdan düşer gibi sormak da ayıp olur, yakışsız kaçır. En doğrusu gelecek hafta kızını alıp varmalıyım yanına. İkinci ağızdan bilgi almaktansa, kendisiyle yüz yüze konuşmakta fayda vardı. Biliyorum, utangaçtı kayınpederim, konuşmazdı belki ama gönlüne koymamalıydık. Usulüne uygun olarak konuyu açmalı, ağzını aramalıydık veya “Açık konuşalım baba!” demeliydik. “Bir şey olacaksa önce kızın, çocukların bilmeli. Biz, evlenmene değil, bu kadar erken davranmana karşıyız.

El âlem sonra bize ne der? İnsaf, annemizin toprağı kurumadı; kefeni solmadı. Böyle gizli gizli iş çevirme, bekle biraz.” Belki de düşündüklerimiz, duyduklarımızın hepsi yanlış çıkar, söylediklerimize pişman olurduk. “Nereden çıkarıyorsunuz bu lafları yavrum!” derdi. “Benim yaşım aha altmışa ulaştı. Bu kadar cahil miyim? Bundan sonra işim, ahretin tarlasını sürmek!” Olur ya, mahcup ederdi bizi.

(Bir gün sonra)

Baktım, kayınpederim bizim okulda. Erkenden gelmiş, ziyaretçi kabul salonunda beni bekliyor. “Hayırdır inşallah!” dedim içimden. Niçin önce eve değil de doğrudan okula uğramasına bir anlam veremedim. Her neyse, gördüğüm iyi oldu. İlk dersim de boş. Konuyu açarım veya en azından ağzını arar, işin aslı astarı neymiş öğrenirim.

İçeri girdim. Ayağında siyah şalvarı, sırtında büyük oğlunun çok düğmeli kruvaze ceketi vardı. Şapkası dizindeydi. Solgun yüzündeki bir haftalık dikenleşmiş beyaz sakalları, kaynanamdan sonra üzerine nasıl bir sefillik çöktüğünün ifadesi gibiydi. Önce fark etmedi beni. İki eli koynunda, hafif öne eğik, gözleri ayakuçlarında, mahzun-dalgın oturuyordu. Sanki başına dağlar düşmüştü. Doğrusunu söylemek gerekirse onu öyle görmek içime battı. Hakkında duyduklarımın hepsi bir anda kafamda tersine döndü. Düşündüklerimden utandım. Laf üretenlere lanetler okudum! Beni görünce düşünceli hali çözüldü. Uykusuz, kızarmış gözlerinde uçucu, kırk bir tebessüm titreşti. Kımıldanıp doğruldu. “Hoş geldin baba,” dedim. Elini öptüm. “Hoş bulduk oğlum,” dedi. Sesinde şefkat ve koruma vardı. “Gel yanıma otur.” Çift kişilik koltuğa yan yana oturduk. “Nasılsın baba?” dedim. “Nasıl olayım?” dermişçesine eliyle boşluğu iten şöyle bir işaret yaptı, hepsi o kadar. Doğru ya, nasıl olacaktı? Karısı öleli henüz kırk gün olan bir adam nasıl olurdu? Ateş düştüğü yeri yakardı. Bunca yıllık eşin, acıya tatlıya birlikte göğüs gerdiğin eşin, aynı yastığa baş koyduğun eşin bir anda yok olsun; sonra da “İyiyim, rahatım.” de! Diyemez, kimse diyemez.

Anlıyordum onu. “Nasılsın baba?” derken eziklik duyuşum bundandı. Kayınpederimin düşünceli, dalgın, durgun oturuşu bundandı. Soruma sessiz kalışı bundandı. Kendisini kısa zamanda toparlayamadığı her halinden belliydi.

“Çay söyleyeyim...”

Doğrulurken kolumdan tuttu:

“Yok, içmem.” dedi. “Ortalık sakinken iki çift şor edelim.”

“İki çift şor” sözüyle yeniden oturdum. Son cümleyi söylerken titremişti sesi. Demek konuşmak istiyordu. Belki de konuşmak, içini dökmek, derdini paylaşmak için buralardaydı. Evi değil de okulu tercih etmişti. Yoksa köyden şehre her inişinde mutlaka bizi yoklar, kızını görür, torunlarını sever, öyle giderdi. Dedim ya, bir derdi, kafasına takılan bir meselesi olmalıydı. Önemliydi ki özellikle de benimle konuşmak istiyordu.

Meraklanmadığımı söylesem yalan olur. En iyisi kendisinin anlatmasıydı.

“Eve gidelim baba,” dedim. “Bugün bizde kal.”

“Yok... Geri köye döneceğim. Evi boş bırakmak olmuyor; hâlâ taziye gelip gidenler var.”

“Ama gelip de uğramadığımı duyarlarsa çocuklar, ‘şapkakalı dede’sine sitem ederler bak! Torunların özlemişti seni. Kızın da...”

“Onlara istersen geldiğimi hiç söyleme. Duymasınlar daha iyi.”

“ ... ”

Son cümlesiyle merakım daha da arttı. Düşünceli, anlamlı bir sessizliğe büründü. Yüzündeki yorgun çizgiler biraz daha derinleşti. Bir müddet ikimiz de sustuk. Tabakasını çıkardı. Kalın bir tütün doladı. Sarana kadar da hiç konuşmadı. Derin bir “Of!” döküldü dudaklarından.

Şalvarının, ceketinin sarkık şiş ceplerini, yeleşinin döş kısımlarını dışından avuçlaya avuçlaya benzinli çakmağını aradı. Buldu. Sigarasını yaktı. İri bir köz dudak uçlarında kızarıp soldu. Acı bir tütün soludu ikimizin arasına. Gözlerini pencereden gittikçe aklaşan mavi gökyüzüne doğru çevirdi. Şapkasını yeniden giyip siperini havaya kaldırdı.

“Değirmenin çarkı kırıldı oğlum,” dedi.

Bu sözü öyle dertli, öyle hüznü söyledi ki, gözlerinden pıtır pıtır yaşlar dökülecek sandım. Sustu. Dumanlar arasında yeniden bir bilinmezliğe, bir derinliğe gömüldü. İri siyah gözleri, yukarıya kıvrık kırçıl gür kaşları, atmaca burnu, kemikli yüz yapısıyla hiç kımıldamadan öylece duruyordu. Sanki hüznün, acı ve ciddiyet, bu görkemli çehreye yakışıyordu.

“Perişanım yavrum!”

“Anlıyorum baba.”

“Dedim ya, değirmenin çarkı kırıldı, düzen bozuldu. Gerçi şimdilik oğlanlarla birlikteyiz. Ama nereye kadar? Hepsini el gördülük. Bilmezsin sen bizim gelinlerin ne domuz olduğunu! Yarın bana bir tas su vermezler. Gözleri şimdiden malımda mülkümde. Yani diyeceğim o ki, olmuyor, bazı şeyler eskisi gibi olmuyor! Kaç oldu sabahları evden aç çıktım. Annen varken ben hiç evden kahvaltı yapmadan mı çıkardım? Bekle ki gelinler kalkacaklar, beni çağıracaklar... Anasını emmiş tay gibi yatarlar keyifleri yetene, gün yükselene kadar! Avrat dediğin üstüne gün doğdurmaz. Sanırsın ki hepsi memur karısı! Erken kalkarım ben. Her gün her gün de kapılarımı vurmak, bir tas çorba, bir bardak çay için beklemek olmaz ki! Biliyorum, yarın itecekler beni burunlarıyla. Kimsesizler gibi sabah çorbasını aha buradaki lokantada içtim. Zoruma gitti! Gün oluyor, iç çamaşırlarımı bile vermeye utanıyorum gelinlere... Anlıyorsun beni değil mi?”

“Anlıyorum, baba.”

“Ev bile şimdiden yağma edilmeye başlandı. Sanırsın ki sahibi yok. Kim, ne eline geçirirse doğru kendi evine götürüyor. Hani derler ya, ‘Ocağın yakışığı odun, evin yakışığı kadınmış!’ Anlıyorsun beni değil mi?”

“Anlıyorum, baba.”

“Akşam oluyor, herkes çekilip kendi evine gidiyor. Ben yapayalnız kalıyorum koca evde. Duvarlar sanırsın ki üzerime üzerime geliyor. Annen yok! Ev bomboş! Zoruma gidiyor, canım sıkılıyor. Yani anlayacağın yalnız olmuyor be oğlum, olmuyor!”

“Everelim baba seni!”

Eyvah, nasıl da kaçtı ağzımdan! Bir çırpıda bu sözü hangi cesaretle söylediğime kendim de inanmadım. Kayınpederimin gözleri alev alev yandı. Kan çöktü yüzüne. Bir kaş hilal gibi havaya kalktı. Sanki o anki duruşuyla dondu. Korktum.

“Babana rahmet!” dedi. “Söyleyenden anlayan arif olsa gerek. Anlayışlı adamı severim ben.”

Derin bir nefes alıp boşalttı. Geriye şöyle bir yaslanıp şapkasının küreğini havaya kaldırdı. Artık sağ elinin avucu sürekli dizimin üzerindeydi. “Bizim çocukların hiçbirinde anlayış yok! Gencim ben daha yahu! Elbette böyle duracak halim yok ya! Kızımın konuş. İkna et onu.” (Kayınpederimin niçin önce eve değil de doğrudan okula uğradığımı, sabahtan beri niçin oflayıp pufladığımı galiba şimdi daha iyi anlıyordum.) “Ama baba, daha çok erken!” diyecek oldum fakat o, önü açılmış bir sel gibi boşaldı:

“Arıyorum oğlum,” dedi. “Avradın iyisi kocasını vezir, kötüsü rezil eder.” diye atalar sözü vardır. Sorup soruşturuyorum. Damağım kurudu. Kalk hele, şuradan iki çay söyle bakalım da öyle konuşalım.”

Kalktım, çayları söyledim. Döndüğümde kayınpederim, elinde kehribar tespihi şıkır şıkır çekiyor, gözlerinin içi ışıltı ışıltı yanıyordu. Sanki sırtından ağır bir yük inmişcesine canlı ve diriymiş. Daha ben oturmadan başladı anlatmaya:

Ocağınız batmaya, kime talip olduysam öve öve bitiremiyorlar, ayaklarını yerden kesiyorlar. Birini gösterdiler. Dulmuş... Geldi ki zırlı bir şey! Tek zilleri noksan. Def çalsan sanırsın ki oynayacak.” Dedim, “Babam bu ‘solduran sop’u mu layık gördünüz bana? Belimi tepeletmeye hiç niyetim yok!”

'Bu defa da bir başkasını gösterdiler. Epey zamandır dul beklermiş. Aha benim yaşıma yetmişe ulaştı. O benden de ihtiyar. Kocamış, yüzleri buruşmuş! Ben ona değil, o bana yük olacak. 'İt kılından postal bağı olur mu hoca?' ondan da vazgeçtim.

Bir başka yere gittik. Bu gittiğimiz yerdeki de orta yaşlı bir dul fakat kara-kuru, çirkin mi çirkin, çarpana suratlı bir şey! 'Olmaz emmioğlu.' dedim. 'Yüzüne mendil mi örteceğim? Atın yerine eşek bağlamam ben hoca!'"

(Hayret, kayınpederimin ağzından ilk defa böyle sözler duyuyor, her geçen saniye gözlerim biraz daha irileşiyordu.)

"Bu defa daha başka bir kapıya gittik. Kız oğlu kızmış fakat yaşı elliye geçmiş. İnsana yiyecekmiş gibi deli deli bakıyor. İnciği kuru bir şey! 'Kim bilir kaç tahtası eksiktir.' dedim içimden. Aklıma türlü türlü şeyler geldi. Ondan da vazgeçtim.

Bu gösterdiklerinin ise kocası trafik kazasında ölmüş fakat bana göre çok genç. Baktıkça içim 'gıt gıt!' ediyor! Kucağında bir de sabisi var. Vardığımızda deyyusun kızı bana, 'Hoş geldin emmi!' demez mi? Ta o zaman bozuldu. 'Yok, emmioğlu!' dedim, 'Davul bile dengi dengine.' Hem bizim, eşeğin karpuz kabuğuna saldırdığı devrimiz çoktan geçti. Artık narın tanelerini avucumuza tek tek şifleyerek yemeliyiz!

Bu defa kismetimizi daha başka bir yerden denedik. Gösterdiler. İyi, hoş duruyor. Yaşı da iyi. Beğenir gibi oldum fakat 'Yok!' demiş. 'Evlenme niyetim yok. Kismetini başka kapıda arasın. Ben kendimi yaktım, başkasını da yakma niyetim yok!' Ne demekse bu?

Bizim Hösem'in karısı övdü birini. Düve gibi, dedi. 'İstiyorsan bu akşam getirip bağlayayım kapına!'. Sanırsın ki pazardan mal getiriyor ahıra. Gidip gördüm. Yere bakıp duruyor. Belli, malına mülk bir şey; lakin 'Yok.' demiş.

O benim kardeşim sayılır. Benimle kimse geçinemez. Titizim, hastayım.' Anladım beni beğenmediğini, 'Yere bakan yürek yakan...' olduğunu! Bre hoca yoksa beni çok mu geçkin buluyorlar?"

"Ee... Kismet baba."

"Görüntüme bakma oğlum, bende daha çok iş var."

"Yok, baba senin maşallahın var!"

"Bizim enişte Çiçek Yusuf gösterdi birini. 'Malı-mülkü var mı?' demiş. Bre enişte, dedim. Benim gönlüm Döndü ile Döne'de, onların inek ile danada! İşte o hesap, anlayacağın hiçbiri olmadı."

Ceketinin iç cebinden açılmamış bir Marlboro paketi çıkardı. "Taziyeye gelen giden çok oluyor daha. Hatırı sayılır bir adamım ben. Bu paketi misafirler için almıştım." dedi. Açtı. Sigara dudaklarında, yakmadan konuştu:

"Dün bir haber daha geldi. Bizim emmi kızı söyledi. Mustafabeylinin Sayhüyük köyünde varmış biri. Epey övdü. Sekiz senelik dul bir yörükmüş. Yörük kızları iyi olur, işçimen olur hoca! Kismet tabii fakat gidip bakacağım ona."

"..."

Kayınpederim iki eliyle dizlerine vurup kalktı.

"Vakit epey oldu hoca. Yolcunun atı tavlansın. Bana müsaade. Dedim ya evi boş bırakmak da olmuyor. Kırk gün oldu, hâlâ taziyeye gelip gidenler var. Bu kadar çok sevdiğimi bilmezdim! Ee... Ahmet Ağa deyince duracaksın tabii!"

Dilimi salladım yine söyleyemedim: "Baba, evlenmek için henüz çok erken!" diyemedim. Merdivenlerden inerken dahi hep kendi konuştu, dönüp dönüp tembih etti:

"Dediklerimi unutma! Bugün bizimkiyle konuş.

Kardeşlerinin önü sıra çatlak ses etmesin, çenesizlik yapmasın."

Kayınpederimin dudaklarında dumanı savrulan bir sigara, haydi gitti. Pes doğrusu! Derlerdi de inanmazdım: Kayınpederimin bu kadar hızlı olduğunu gerçekten bilmiyordum!

* * *

Eşimle haftasına köye gittik. Kiraladığım özel oto, bahçe duvarının yeşil boyalı giriş kapısının önünde durmadan en küçük oğlum çılgık çılgığa bağırdı:

"Anne anne, şapkalı dedemin saçlarına bak! Simsiyah etmiş!"

Gözlerimizde anlamlı bir ifade, önce biz, sonra şoför gülümsedi. Gerçekten de kayınpederim, üst tarafı seyrekleşen pamuk rengi kıvrıkcık saçlarını boyatmış, sağ elinin parmağına ise yıldız yıldız yanan altından bir nişan yüzüğü takmıştı. Meğer işi çoktan bitirmiş de haberimiz yok! Sekiz köşeli kirli kasketini atmış fakat siyaha dönen saçlarının aksine (Her zaman erkekliğin simgesi saydığı) kırçıl-gür bıyıklarına hiç dokunmamıştı. Anlaşılan biz görmeyeli iş epeyce ilerlemişti. Elini öptük. Gelinler, kayın biraderlerim geldiler.

Şoför, "Allahaismarladık" anlamında korna çalıp gitti. Daha on gün önce okula geldiğinde, oyuncuğu kırılmış bir bebek gibi hüznü-âğlamaklı olan kayınpederim, şimdi yeni bir oyuncuğa kavuşmuş çocuk kadar canlı, diri ve neşeliydi. Torunları kucağında, gözlerinin içi gülüyor, onlara akıl almaz iltifatlarda bulunuyor, ağız kulaklarına varıyordu. Sanırdınız ki ne kırk gün önce böyle bir evden cenaze çıkmış, ne de bunca yıllık karısı ölen adam kendisiydi. Belki de bu bir tür hayata yeniden bağlanmaktı veya insan ruhundaki büyük acıların kendi zıtlarıyla tamiri...

Çocuk bu, durur mu? İki iki yandan ısrarla aynı şeyi soruyorlardı:

"Dede saçların neden siyah oldu?"

Dedeleri belli belirsiz bozuluyor, sağ elinin şahadet parmağını dudaklarına götürüp "Hişt!" diyor, konuyu değiştirmeye çalışıyordu ama nafiye.

En iyisi çocukları alıp bahçeye doğru uzaklaşmaktı. O da öyle yaptı. Nihayet sorunun cevabını, daha beride, bizimle oturan büyük gelin Fatoş verdi. Aslında bize, fakat ortalığa konuştu:

“Neden olacak oğlum? Dedeniz ikinci baharı yaşıyor! (Yüzünde yılgın bir ifade) Yeni cici anne gelecek ya, ev badanalandı, boyandı.”

“Ona bakarsan perdeler bile değişti,” dedi küçük gelin Nevin. Eşimin gözlerinde sanki kırk bilinmeyenli bir denklem, onları dinliyordu:

“... Bildikleri mi varmış ki, kendi aramış, kendi bulmuş. Çocuklarıyla zaten bu konuları hiç konuşmazmış. Şu Zarife var ya, yeğeni Zarife! Aslında bu işi yapan, eden, çatan hep oymuş.”

Duyduklarına göre gencecik dul bir Yörük geliniymiş. Babaları görür görmez çıra gibi yanmış! ‘Ya alırım, ya ölürüm.’ dermiş. Hiçbir işe güce bakmaz, her gün mesaiye gider gibi giyinir kuşanır, gelinin akrabalarıyla konuşmaya gidermiş. Yörük gelinine abayı fena yakmış. Köz gibi âşık olmuş valla! Eğer bu iş olmasaymış deli olur dağlara düşmüş. Adam iyice çocuklaşmış. Akşama kadar ondan başka bir şey düşünmez, her lafı dönderir, dolaştırır ona getirirmiş. Altmış yaşındaki adamın aşkı da bir başka oluyormuş! Çok şükür bu iş olmuş da kurtulmuşlar, rahatlamışlar.

Gönlüne koymamış, yörük kızının yanına iki defa büyük gelini Fatoş’u götürmüş. Öbürüne de ‘Gidek!’ dermiş ama inat edip gitmezmiş o. Güya yanında bir kadın olmadan varmak abes kaçıyormuş da bilmem neymiş. Gitmediği gün mutlaka telefonla konuşurmuş. Ta dışarıdan duyulmuş sesi. ‘Yürü yürü, aslan yavrusuna düşün!’ dermiş. Altmış yaşındaki adamdan da aslan yavrusu mu olurmuş kele?

Bir gece babalarının yattığı alt kattaki odadan inlemeye benzer sesler gelmeye başlamış. Önce zavallı adam herhalde yalnız kalınca ağlayıp sızlıyor sanmışlar. Üzülmüşler. Fakat aynı garip sesler birkaç gece daha devam edince dayanamayıp aşağı inmişler. Pencereye yaklaşıp da perdenin aralığından bakınca bir de ne görsünler, babalarının eli kulağında: ‘Severim güzeli, bir de kıratı.’ türküsünü söylemiyor mu?”

Bugünlerde ise diline bir başka türkü musallat olmuş:

*“Yâr bahçemizin gülleri,
Şak şak eder bülbülleri,*

*Yaktı beni kül eyledi,
Türkmen kızının dilleri,*

*...
Gel yanıma Türkmen kızı,
Sen allar giy, ben kırmızı,
Çıkalım yayla düzüne,
Sen gül topla, ben nergisi.
Sana yandım Türkmen kızı!”*

“Kadın da kadın olsaymış bari! Turunç suratlı, ördek yürüyüşlü biriymiş. Asıl adı Zeliha’yymış fakat mahallelerinde ona Zeliş derlermiş, ‘Kunduz Zeliş...’ Ne demekseymiş? Ama babaları ona öyle mi dermiş ki: Bazen ‘Türkmen kızı’, bazen ‘Bizim Yörük.’ diyerek ballandıra ballandıra anlatırmış. ‘Say ki göçten sonra yaylada unutulmuş pembe bir navrızmış o!’

Her ne hikmetse bugünlerde sucuğa, lokuma dadanmış babaları. Kilo kilo alır, gizli gizli yer bitirmiş. Bir de sabahları erkenden kalkıp yeni aldığı eşofmanla bahçenin etrafını fır dönmesi, göğsünü şişire şişire ‘Puf puf...’ diyerek tin tin koşması yok muymuş hani? Ya o ağaçların kalın dallarına tutunup kendini yukarı çekip çekip bırakması? Vallahi adama bir haller olmuş, hepten değişmiş!”

Baktım kayınpederim bize doğru geliyor.

“Haydi! Hazırlanın,” dedi. “Bizim ‘Yörük kızını ziyaret edip de gelelim. Giderken yeğenim Zarife’yi de alınız. Oğlum, kırmızı horozu tut! Portakal kes, nar topla!” Daha biz “Olur” ya da “Olmaz” demeden önce kendinde telaş başladı. Tıraş takımını getirtti. Yarısı kırık aynayı tahta sandalyeye dayadı. Havluyu omzuna attı. Sandalyenin ayaklarının dibine minder serip üzerine diz çöktü. Tıraş bitirdikten sonra beni çağırdı. Yüzünü birkaç yerinden kırmızı kırmızı kestirmişti.

“Bu iş A, B, C demeye benzemez hoca! Jilet bıçağı ile ensemdeki şu boz kılları da al bakım,” dedi. Alırken de sormayı ihmal etmedi: “Ensemde çok kırışık var mı?”

Gönlü kalmasın diye, “Yok, baba...” dedim. “Hiç kırışık yok! Maşallah, ekme tahtası gibi.”

Hâlbuki ensesi paralel çizgilerin kesiştiği sık dokulu pide ekme yüzüne dönmüştü. Yılıştı. Gevrek gevrek güldü:

“Erkeği gösteren ense ile ütüdür! Avradı gösteren de... neyse” dedi. Sonunu getirmedi.

Yüzünü yıkadı. Kurulandı. Kolonya döktü. Gür kırçıl kaşlarını çengel çengel yukarıya kıvırdı, büktü.

Yeğenin koyun cebinden küçük bir esans şişesi çıkardı. Önce elinin tersine, sonra bıyıklarına, boğazının altına, döşüne sürdü. Bana uzattı “İğde.” dedi.

“Darendeli kokucu bir asker arkadaşım verdi.” Sağ dizini dirseğinin altında topladı. Az ötede büyük erik ağacının gölgesinde kümelenen bizimkilere bakıp gözlerimin içine eğilerek konuştu:

“Sen bunlara bakma hoca! Yüzde yüz beni çeğiştiriyorlar. Hepsi karşı bana. Daha böylesi bulunmaz! (Bileğimden sıkıca tuttu.

Sesini biraz daha kıstı.) Vallahi görür görmez cin çarpmışa döndüm! 'Hah!' dedim içimden, "Tam ocağına düştüm kurban! İşte aradığım yavru bu!" Avradın iyisini bakar bakmaz aha şu inciğinden anlar, topuğundan bilirim ben! Nar yanaklı, dul bir yörük! Çocuk mocuk yok. Olmuyormuş da. Benim de aradığım o zaten. Sanki olanlardan çok hayır mı gördüm? Görmelisin perçemi kaşının üzerinde ferik gibi bir şey! Geriden gelirken sanırsın ki hoplayıp omzuna çıkacak! İşve mi işve, naz mı naz, hepsi onda! Bir de tatlı dil var ki! Immh! Çakır gözlerinin içi gülüyor.

Getirdim mi, alır doğru yaylaya çıkarım. Sen bilmezsin hoca, gençliğimde ibiği kan-kırmızı çil horoz gibiydim! Babama çekmişim ben. Rahmetli pederin üç tane karısı vardı. İhtiyarlığında bile eve gelen misafirlere 'Kaç evlisin?' diye sorardı. Eğer adam, 'İki evliyim.' derse, gözlerinin içi ışıldar 'Çıkart da dilini yalayım, ağa (öpeyim)!' derdi. Bundan sonra benim işim Yörük kızının dizinde fındık kırmak! Bahçe var, kamyon var, tarla var, çalıştırsın hınzırlar! Ama onlar şimdiden mirası düşünüyorlar, ölsem sevinirler. Daha ölmem ben! Onların inadına yüz yirmi yıl yaşarım! Mirasın hepsini de inadına bu Yörük dilberine bırakırım."
"Ölüm yaşa bakmaz baba!"

"Bizim sülalemiz çok yaşar hoca! Ha ne diyordum? Eee... Bu işte tek Zarife yardımcı oldu bana. Bacımın kızı Zarife. İyiliğinin altında kalmam tabii. Geçen gün iki sini baklava attım arabanın bağacına, aldım enişte ile Zarife'yi de yanıma, şirinceliği yedik, yüzükleri taktık. Tabii bu arada bizimkinin babasına para da kıstırdım. Baktım dan dun ediyor. Ses bitti, rahatladım. Dönüşte dedim Zarife'ye: 'Dile benden ne dilersen?' 'İlle de merdanelisinden çamaşır makinesi!' demez mi?

Taş armut gibi oturdu boğazıma amma baltam henüz kütükte olduğu için ses çıkarmadım. Haftasına Yörük kızını getireceğim inşallah! Benim için 'Zengin!' demiş Zarife. 'Kapısında kamyonu, Hemite'de dönüm dönüm tarlaları var.' Öyle memnun oldum ki, öğretsem demezdi! Bilmezsin sen, Yörükler mala tamah olur. Bu iş için az para dökmedim hoca!

Görsen Türkmen kızının, koyun sütünden bir kaşar peyniri yapışı var, ellerini yersin! Hele baltayı eline alıp erkekler gibi odun yarışı yok mu? Dedim içimden, 'Ulan oğlum Ahmet Ağa, sen kapıya avrat değil, işbora motoru gibi bir şey alıyorsun!'"

Kalktık. Kontakt anahtarını kimseye güvenmediği 1964 model "Gorbi" dediği ihtiyar Mercedes'i çalıştırmaya giderken yeniden kolumdan tuttu. Artık kayınpederimin kolumdan tutmalarına alışmışım. Ya önemli bir tembihte bulunacak ya da kendince malum bir sır verecekti. Önce, hilekâr-kurnaz gözlerle bizimkilere baktı; sonra ağır bir esans kokusuyla kulağıma yaklaştı:

"Aman hoca aklında bulunsun!" dedi. "Dönüşte bizim yeni hısımların avlusundan Mercedes'i sen çalıştırıp çıkar. Benim gözlerim tavukkarası, karanlıkta iyi görmez. Sonra Yörük kızının yanında mars olmayak (!) Bir de, dönüşte senin tanıdığın mağazadan bana iyi bir şofben alak!"

Eskici

Emine Peker Şansal

“Eskici!.. Eskici!.. Eskiciiiiiiiii!”

“Yurdanur koş, eskici geçiyor. Varsa eski bi şeyler getir veriverelim.”

“Yok baba yok.”

Oysa ki “Var baba hem de ne çok şey biriktirmişiz.” demek isterdi. “Görünürde olmasa da yıpranmış berjerde, rengi solmuş konsolda, tiftiklenmiş halıda, tozlanmış vitrinde kısacası evin her bir köşesinde var bir eskimişlik” demek isterdi. Eski olanın vardır kesif bir acı tozu. Bu toz ki bu evde eşyalardan çok hatıraların, yaşanmamışlıkların, eyvahların, keşkelerin ve belkilerin üzerinde geniz yakan bir şekilde mevcut.

Elindeki; bakla, yarım somun ve bir bardak sudan mütevellit tepsiyle balkona ilişti Yurdanur. Koydu masaya, oturdu babasının tam karşısındaki sandalyeye. “Afiyet olsun babacığım. Sen seversin diye yaptım. Tam mevsimi baklanın” dedi, Yurdanur. Ne mevsimler geçti hezin hezin.

Hızlı, kifayetsiz ve birbirinin kopyası mevsimler. Kaçınıcı mevsimde yoruldu, kaçınıcı mevsimde vazgeçti, kaçınıcı mevsimde el etek çektii yaşamdan, kaçınıcı mevsimde eskidi bilmiyordu. Bildiği tek şey babasıyla birlikte bu evde kimseye fark ettirmeden usul usul tozlanmışlardı. Bunu babasının yetmiş beşlik yüzünden de kendi içinin hiç bitmeyen hüznünden de anlayabiliyordu. Nice sonra kendisini bir muammaya çeken hercümerç düşüncelerinden sıyrılmca babasının yemekte zorlandığını gördü. Uzanıp tozlanmayan bir şefkatle yemeğini yedirdi, ağzını silip tepsiyi topladı. Tam masadan kalkacakken babası:

“Hasan yemeğe gelmeyecek mi Yurdanur? dedi.
”Gelmeyecek baba” diye cevap verdi.
Gelmeyecek baba hem de hiçbir zaman. Böyle zamanlarda büyük bir öfke yumağına dönüyordu Yurdanur. “Nereden çıkardın şimdi bunu, neden altı irinli yaramın kabuğu ile fütursuzca oynuyorsun, neden enkaz altındaki yüreğimi hoyratça hırpalıyorsun?” diye söylendi içinden. Lakin gülümseyip içeri geçti.

Babasının her yemekten sonra dinlediği Müzeyyen Senar’ın kırkbeşliğini koydu plağa. Kekre bir hüznün, yersiz bir acı geldi çörelendi içine. Daraldı. Perdenin arasından içeri sızan dolgun ilkbahar güneşi olamazdı onu bu kadar terleten. İnce bir şeyler giymek için odasına geçti. Bluzunun orada olmadığını bile bile komidinin çekmecesini açtı. Hasan’ın resmini fularların arasından çekip çıkardı. Hasan’ın o muzip gülüşü Yurdanur’un gözündeki tozlu bulutları dürtüklede. Zamansız sağanaklar yanaklarından kendilerine yol buldular. Zamansız ayrılığın üzerinden yirmi dört yıl geçmiş hâlâ aynı taze acı aynı yürek yangını...Kızdı kendine, bir daha zinhar ağlamayacağına söz vermişti hâlbuki. Yine tutamadı sözünü. Zaten neyde istikrarlı olmuştu ki? Bastı resmi göğsüne kokladı uzun uzun.

“Yurdanur!.. Yurdanur!” diyen babasının sesiyle irkildi. Sildi gözünün yaşını, yüreğinin intizarını elinin tersi ile itip koştu. Babasını tuvalete götürüp getirdi.

Koltuğa uzatıp sırtına yastığı, eline de TV kumandasını koydu. Çay koymak için mutfağa uzandığı sırada babası:

“Söyle annene pantolonlarımı eskiciye vermesin, giyecek bir şeyim kalmıyor sonra.” dedi.
”Söylerim baba, kendisinden başka bir şeyi eskiciye vermemesini söylerim.” dedi Yurdanur.
“O nasıl söz öyle, annen hakkında böyle ileri geri latifeler yapma, duyarsa gelir terlikle kovalar seni” dedi ve güldü babası.

Yıllardır bilinci bulanıklaşan babasının yaşadıkları acı kayıpları kabul etmeyişi ve bunu her seferinde inkâr edişi Yurdanur’u ikrah ettirmişti. Artık buna dayanamıyor, zaten zor olan hayatı gittikçe daha da çekilmez hale geliyordu. Babası yeniden üsteleyecek olunca da Yurdanur çığlık çığlığa bağırılmaya başladı. “Yeter artık baba! Yeter kabullen artık ne benim nişanım ne de senin karın artık dönmeyecekler. Bir flanözdü annem senin gibi bir paşa torununa eş olamadı. Ailen için, işin için, varlığın için seninle zorla evlendirilmiş bir kız çocuğuydu annem. Gözü de yüreği de çocukluk aşkı eskicideydi. Annemin, eskici sevgilisi her buradan geçişinde perde arkasındaki gözyaşlarını da sana olan sevgisizliğini de çok sonraları eskiciyi eve alışını da sen görmedin, görmek istemedin. Çünkü sen deruni bir sevgiyle bağlıydın anneme, sen görmeden, duymadan onun unutulmasını bekledin. Ama olmadı baba olmadı. Sergerdan bir sevdâyla yirmi beş yıl önce vefalı eşini, genç kızını elinin tersiyle itip eskiciye kaçtı annem, baba kabul et artık.” dedi Yurdanur.

Günün akşama dönen kızılıığı odaya elle tutulur bir keder bırakmıştı. Yüzüne düşen yer yer aklaşan perçemini arkaya ittirdi, gitti babasının ayakucuna ilişti. Koydu kafasını babasının dizine hüngür hüngür ağladı. Nice sonra babasının titrek buruşuk ve kemikli elleri saçlarını okşadı.

“Ağlama kızım annen gitti ama senin dalyan gibi Hasan’ın var. Gelir damadım birazdan” dedi.

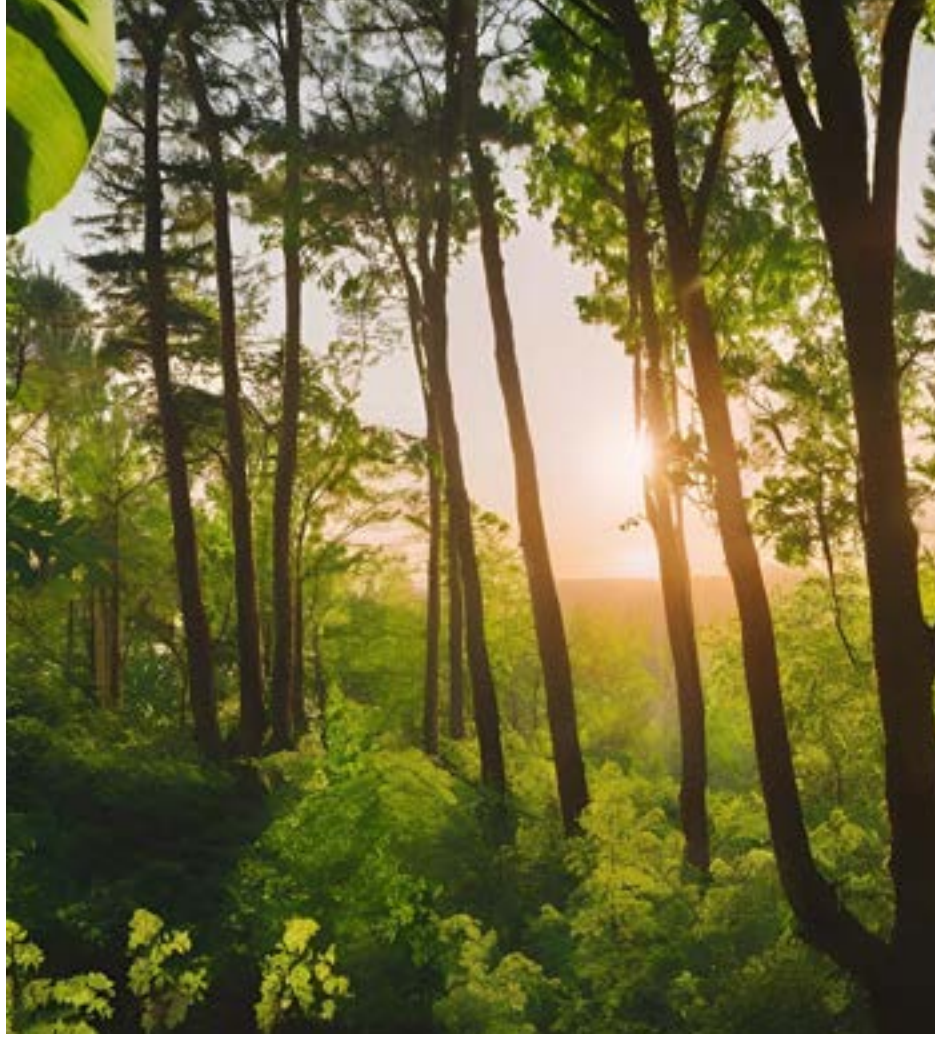
“Gelmez baba gelmez. Hasan da gelmez. Evlenip Almanya’ya gidecektik ya, annem kaçınca seni bırakıp gidemeyeceğim için nişanı attım ya baba. Tam yirmi dört yıl önce. Annem eskiciye, Hasan Almanya’ya gitti. Biz de seninle bu konakta yıllardır aheste aheste tozlanıyoruz baba. Sana bunları her defasında boşuna anlatıyorum baba, biliyorum bir iki dakikaya tekrar unutmuş olacaksın. Ama olsun acılar refakat edilince hafifler biliyorum.” dedi Yurdanur.

Saçlarına babasının ferî kaçmış gri gözlerinden damlayan gözyaşlarını hiç görmeden...

Sokak lambasının şavkı odanın bir kısmını aydınlatırken, ayın halesi ise bakımsız bahçenin yalnızlığını imliyordu. Yaşlı ve yorgun konağın hiç ışıkları yanmadı o gece. Bunu tek fark eden sokağın köşesinde her gece saatlerce konağı izleyen, yüzü kapalı bir kadın kâğıt toplayıcısıydı.

Bir Sabah Hikâyesi

Hasan Parlak

İki yıl önce tayin edilmişti Aysel Hemşire. Büyük şehirde geçen, o yoğun ve telâşe dolu yaşamı hayat mücadelesi uğruna geride bırakmış, ailesinden ayrılıp buralara gelmişti. Çalıştığı sağlık ocağında geçen çalışma saatleri dışında, zamanını anlamlı kılacak bir uğraşısı olmadığından, çevresine olan ilgisini yoğunlaştırmak, insanları daha bir gözlemci bakışla incelemeyi çoğunlukla yaptığı. Hastalar ve onların yakınlarıyla olan meslekî ilişkisi, giderek tanışıklığa giden yolu açmıştı. Bu dar çevrede sıradan yaşantılarıyla insanlar, dikkate değer izlenim uyandırmayan kişiler topluluğunu oluşturuyordu. Ama sadece düşüncelerini az da olsa meşgul eden kişilerden birisi çoban Murat, diğeri de kendi dünyasında yaşayan 50 yaşında, çocuksu ruhu ve hayalciliğiyle Hulusi adında işsiz uğraşsız birisiydi. Her karşılaşmalarında o çekingen ruh haliyle, sadece hâl hatır sorularına kısa cevap verir, dalgınlık halinden çıkmamak için sohbetin kısa sürmesi isteğini üstü kapalı belli ederdi. Bu yüzden Aysel Hemşire, çok istemesine rağmen Hulusi'nin bu dışı kapalı kişiliğini aşamamış, düşüncelerine ulaşamamıştı.

* * *

Aysel Hemşire, dün gece daha önceki günlerinde hiç uyanmadığı bir vakitte yatağından kalktı. Sabah yaklaşmaktaydı. Perdesini araladı. Mahallesinin en uç konumunda yer alan, cephesi az ötesinden başlayarak kuzeye uzanan tarlalar ve 400 metre kadar ilerideki koruluk alana bakan bir evde oturuyordu. Dünkü yağış, yerini hafif puslu, oldukça serin bir havaya bırakmıştı. Dalları çıplaklaşmış ıslak gövdeler, hafif rüzgârın kıpırdattığı solgun yaprakların hafif savrulmaları ve soylu hüznüyle bir doğa sessizce kendi içine kapanmaktaydı. Tan yeri kızılığı ağarmaya yüz tutmuştu. Tam bu sırada, sık aralıklarla yinelenen ve giderek yaklaşmakta olan çingirak sesini duydu. Güttüğü sürüsünün hemen arkasında, güven duyuran bir kavrayışla elinde tuttuğu değneğiyle çoban Murat geliyordu. Üstündeki kepenek, keskin ve kaba kesimli omuz başları nedeniyle onu olduğundan daha heybetli gösteriyordu. Aysel Hemşire açtığı penceresinden seslendi:

“Hayırlı sabahlar. Kolay gelsin!”

“Sağ ol hemşire hanım. Ama gün iyi başlamıyor, ne çare. Sürüde üç eksikim var.” diye karşılık verdi, Murat. “Buralarda hırsızlık görülmüş şey değil ama...”

“Bulunur inşallah, tez zamanda.”

Murat, elini iki yana açarak boynunu büktü. Sürüsüyle ağır ağır uzaklaştı.

Yarım saat sonra Murat ve sürüsü, otlaktaydılar. Hava daha aydınlanmış, koyunlar, dağılarak otlamaya başlamışlardı. Çok zaman geçmemişti ki, koyunlardan biri beklenmedik şekilde sürüden ayrıldı. Yakınlarında bulunan yıllar öncesinden terk edilmiş maden ocağına doğru bütün hızıyla koşuyordu. Murat, bu durumu fark ettiğinde koyun, hedefine iyice yaklaşmıştı.

Hemen davranıp peşinden gitti. O sırada, madenin kapısından iki koyunla bir kuzu çıkıverdiler. Koyun, yavrusunun kokusuna gitmiş, içerdekiler de sürüye katılmak için dışarıya fırlamışlardı. Murat, bu olayın şaşkınlığı içindeyken, yıllar öncesinden terk edilmiş maden ocağının harabeye dönmüş kapısının iç kısmında bir karaltı fark etti. Çok az bir duraksamanın ardından, meçhul kişi, aniden dönüp ocağın karanlığına karıştı. Murat, seslenişlerine cevap alamayınca içeriye doğru biraz ilerledi. Hiçbir şey seçemediği bu ıssız derinlikte fazla ilerlemeye cesaret edememişti. Tekrar, sürüsünün başına döndü.

* * *

O günün öğleden sonrası, Aysel Hemşire'nin kapısı vuruldu. Bir polis memuruydu gelen.

“Hemşire hanım, Hulusi isimli kişi buraya geldi mi bugün?”

“Hayır, memur bey. Neden sordunuz?”

“Ailesi yokluğunu fark etmiş. Saatlerdir haber alamadıklarını söylediler. Bulunması için bize başvurular. Bu olayı soruşturuyoruz sabahtan beridir.”

Labirent Dünyanın Aşk Açısı

Habil Yaşar

Bu açı nerede? Milyonlarca yıl arasak da bulamıyoruz o açığı biz. Kör ışığı özlediği kadar özledik o açığı. Bu açının varlığı ütopyik geliyor bize. Bazen masallarda, bazen rüyalarda arıyoruz, bulamıyoruz ki, bulamıyoruz... Bulabileceğimize de umudumuzu kaybediyoruz çok zaman. Kim bilir belki de ona bir adım daha yaklaştığımız zamanlar da oldu ama hissetmeden, duymadan uzaklaşmışık o köşeden... Belki kapımızda saatlerce beklemiş bizi ve biz ise duymamışız kapımızın defalarca çalındığını. O kendi ayağıyla yanımıza gelmişken, biz kendimiz onu iterek uzaklaştırdık aramızdan... Bilmiyorum, o kadar çok belkiler var ki belki de belkiler unutturdu bize o açığı ulaşmanın yollarını; o yüzden şüpheler içinde kaybolduğumuzdan kaybetmişiz kendimizi, o açığı, o açının varlığını. İşte böyle, her an azar azar farkında olmadan yabancılaşıyoruz ona ve o da bize artık yerli gözleriyle bakmıyor. Kıydan uzaklaştıkça bir insanın dalgalara batması gibi, biz de yok oluyoruz böylece... Onunla aramızdaki köprü umudun kalmadığı noktaya kadar zayıfladıkça yenilgimizin temelleri de atılıyor aslında. Bu yenilgi başka hiçbir yenilgiye benzemeyecek kadar yıkıcı olacak ve insan o zaman anlayacak yenilgisinin büyüklüğünü ve bu büyüklük ona küçüklüğünü gösterecektir.

Bir zaman yapabildiklerimizi yapmadığımız için, zamanla yapamadıklarımızı çıkacak karşımıza ve bu dönemde kendi çaresizliğimizi anlayacağız derinden... O zaman takdir edeceğiz bu açığı, ama o zamana kadar çok geç olacak ve sonsuza kadar kaybedeceğiz o açığı; ona yetişmenin yollarını düşünmek bile gereksiz olacak. O yollar tamamen kapanmadığı sürece o açığı bulmak için daha inatçı, daha militan olmamız gerekiyor... Bugün değil, bu andan itibaren denememiz gerekiyor. Bu an asla geç olmayıp sadece bu anın ve bir bütün olarak her anın değerini bilerek ulaşabiliriz o açığı... O açının adı 'Aşk', aşkın mekânı da o açıdır. Aşk güneş gibidir, sırf onu görebilmek için kara bulutları uzaklaştırmamız gerekiyor gözlerimizden ve o zaman güneşle gözlerimiz arasında mesafe olmadığının farkına varacağız. Gerçek olan şeylerin rüya gibi olmadığını, tam gerçek olarak kabul edebileceğimizde o zaman hakikat güneşi parlayacak kalplerimizde. "Gerçek aşktır, aşk gerçek!" bu yol o açığı giden en güzel yoldur. Bu aracı kaybetmemek bizim elimizde olduğu gibi, onu kaybetmenin de bizim elimizde olduğunu unutmamalıyız. En önemlisi 'kırmızı' ışık yanmadan ulaşmaktır oraya, yoksa kabul etmeyecek o açı bizleri...

Türkçenin Dil Köprüleri

Yunus Laçın

B
TELY

“Gelecek geçmiş üzerine bina edilir.”

C O^G A V

Ben, dil isimlerinin en soylusu, ‘Türkçe’yim. Ben ilk ses, ilk hece, ilk kelimenin kaynağıyım. Ben kucakta süt, damarda kan, yürekte his, akılda idrak, bilekte güç, dizde ferim. Ben ekmeğin buğusu, göllerin kuyusuyum. Ben, beşikten mezara, maziden ferdaya, atadan oğula uzanan soyum. Ben bir mayayım vatan-millet teknesinde, obadaki boyum, mecliste toyum. Ben, ana sütü gibi ak, zezem gibi pak bir suyum. Türk’e özge bir huyum, dudağa düşen ‘Hu’yum, zarafet timsali ahuyum. Ben Allah’ın rahmeti, babamın dikkati, ananın rikkatiyim. Öz benim, köz benim, göz benim. Ben sevginin dili, sohbetin kilidi, hoşgörünün iklimi, renklerin kilimiyim. Sulh benim, güven benim, muhabbet benim. Ben rüyası görülen dil, türküsü yapılan gül, kınası yakılan elim. Ben şairde güfteyim, notada besteyim. Ben ortak kader, ortak keder, ortak değerim. Ben ilahi bir yaratıyım, estetik bir donatıyım. Ben hoşgörüyü dili Türkçeyim.

Dil, millî hafızanın, millî hatıraların, duyguların ve düşüncelerin, kültürün, bütün buluş ve yaratışların ortak hazinesidir. Dil, unu yoğuran, bir teknede kıvama getiren mayadır. Ve narda dem alan, gözü ve gönlü doyuran bir anadır. Aileyi, mahalleyi, memleketi harmanlayan emektir. Memleket havasını, suyunu, toprağını tadan ve tattıran hemşeridir dil. Milletın en önemli sosyal varlığıdır.

Dil, bir milleti millet olma, birlikte yaşama, egemen olma erekleri etrafında toplanan ve insana can suyu veren bir havzadır. Tren vagonlarını aynı rayda sürdüren lokomotif, halkaların zincir olmasını sağlayan omurgadır dil. Aynı ülküler etrafında toplanma ve birlikte hareket etmenin ilk durağı dildir. Dil kuşakların sahip olduğu birikimlerini yarımlarına ulaştıracak köprüdür. Milletlerin yaşam felsefesi ve zihniyetlerini yaşatan, taşıyan, koruyan şuur bilinci, dil bağıdır.

Türkçe, ezelden beri Türkler için dil olmaktan çok şey ifade etmiş, gönül dili olmuştur. Eşya ve tabiattaki ilahi sanat ve estetik, dille zikre dökülmüş ve edebiyatı doğurmuştur. İnsanın içindeki güzellik duygusu, malzemesi dil olan edebiyat ile ince elenip sık dokunarak ürüne dönüştürülmüştür. Destanlar Türkçe yazılmış, türkülerle yayılmış, ozanlar sazın telini uzun havalarla titretmiş, millet Türkçe duymuş, düşünmüş ve yalnız Türkçede lezzet bulmuştur, ana sütünü onda tatmış, can suyunu onla yudumlamıştır. Ağlayıp güldüğümüz, kına çaldığımız, ağıt yaktığımız dil Türkçe. Yunus Emre ile inceliklerini tattık, Köroğlu’nda yiğitliği kattık, Veysel’de görmeden sevdik tezeneyi, Cahit Zarifoğlu’nda gizledik gizemlerimizi. Neşet Ertaş’la Türkçe çığırdık emellerimizi, turnalara, pınarlara, Leylalara. Dağlara, karlara, yarlara Türkçe ile seslendirdik ezgilerimizi. “Zahide”m ile efkârlandık,

“Mihriban”ın yolunu “Kara Tren”le gözledik. Mecnun için çölleri, Şirin için dağları Türkçeyle aştık.

“Gelecek geçmiş üzerine bina edilir.” Kaşkarlı Mahmut, Yusuf Has Hacıp, Dede Korkut, Ahmet Yesevi, Mevlâna, Yunus Emre, Süleyman Çelebi, Aşık Paşa, Şemsettin Sami gibi arifler, üdebalar, mutasavvıflar; Türkçenin güzelliğini, anlam zenginliğini, başka dillerden üstünlüğünü eserleri ve söylemleriyle göstererek Türkçenin dil köprüsünün gönüllü işçileri olmuşlardır. Türkçenin dil kervanı evvelden süregelmiştir. Türk adının ve Türkçe harflerin ilk defa kullanıldığı Göktürk/Orhun yazıtları Türkçenin dil köprüsünün ilk ayağı ve Türk dilinin yaşını belirleyen ilk vesika sayılır. Türkçenin kökleriyle ve temeliyle, müzikalite yönünden üstün seviyeye ulaştığının belgesidir bu yazıtlar.

Bu eserler Türkçenin güçlü bir edebi dil olduğunu, yüksek bir anlatım gücüne sahip olduğunu kanıtlayan ilk bilimsel belgeleridir. Türkçenin tarihi ve gelişimi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Göktürk yazıtlarında Oğuz Kağan: 'Tanrım! Türkçe konuşulan, Türklere yurtluk yapmış ve yapacak olan bütün coğrafyaları kıyamete dek, Türk'ün hükmü altında bırak ve onları ebediyen dilleri, gelenekleri, bayrakları ve vatanları ile beraber koru, onlara yardımını esirgeme Rabbim!' duasıyla Türkçe sevgisini ve ona hizmetin yolunu açmıştır.

Kaşgarlı Mahmut'un Divan-ü Lûgati't-Türk adlı eseri Türkçenin dil köprüsünün ilk vagonu gibidir. O, Araplara Türkçeyi öğretmek, Türkçenin Arapçaya denk bir dil olduğunu ispat etmek maksadıyla ansiklopedik bir sözlük niteliğindeki Divan-ü Lûgati't-Türk'ü yazmıştır. İlk Türkçe sözlük, ilk dil bilgisi kitabı olması, o günün bahrinde 7500 kelimeyi toplamış olması, at sırtında Türkçenin sagularını, koşuklarını, savlarını toplamış olması Türkçeye verilen büyük hizmetlerin başında gelir. Divan-ü Lûgati't-Türk, çağlar öncesinde Türkçenin gücünü ispatlamak amacıyla yazılan ve 8624 kelime ile ilk sözlük derlemesi olarak çağına damga vuran nadide bir eserdir. Kaşgarlı Mahmud eserinde; Türk dilinin yüceliğini, bu milletin adını da Tanrı'nın verdiğini, Hz. Muhammed'in Türk milletini sevdiğini kitabının ön sözünde şu cümlelerle ifade etmektedir: 'Ben, Buhârâ'nın, sözüne güvenilir bir imamından, ayrıca Nişaburlu bir imamdan işittim, ikisi de senedlerle bildiriyorlar ki Peygamberimiz, kıyâmet alâmetleriyle âhir zaman fitnelerini ve Oğuz Türklerinin ortaya çıkaracaklarını bildirirken; Türk dilini öğreniniz! Çünkü onların uzun sürecek saltanatları olacaktır, buyurmuş.' diyor ve muhakemeyi yapıyor: 'Bu hadis doğru ise Türk dilini öğrenmek vâcip demektir. Eğer uydurma ise o zaman da akıl ve i'zan bunu icap ettirir.'

Ali Şir Nevâî, Türk diline hizmetlerini, Türkçenin güzelliğini, Türkçenin üstünlüğünü şöyle dile getirmiştir: 'Anadili üzerinde düşünmeğe koyuldum: Türkçenin derinliklerine dalınca gözlerime on sekiz bin âlemden daha yüksek bir âlem göründü. Bu âlemin gül bahçelerine girdim. Gülleri, feleğin güneşinden daha parlaktı. Bu yol yüksek himmet istiyordu. Ben bu yoldan vazgeçmedim.

Onun seyrine doyamadım. Bu yolda yürümekten korkmadım ve yılmadım. Türkçenin fezasında tabiatımın atını koşturdum; hayâlimin kuşunu kanatlandırdım.

Türk dillerinin inceliklerini bu risâlede toplayıp, açıklayıp yazdım ve ona Muhâkemetü'l-Lûgateyn adını koydum.' Bu satırlar Türk şairinin Türk dili için nasıl bir gayretle çalıştığını, Türkçeyi Türkçe sevmenin güzelliklerini sergilediğini.

Ali Şir Nevai de hayatını Türkçenin itibarının korunmasına adadı. Türkçenin edebi dil olması için çalıştı, hayatını Türk diline ve kültürüne adadı. Öyle ki yaşadığı dönemde Çağatay Türkçesi, "Nevai Dili" olarak anılmıştır. O, edebiyatın bir dil meselesi olduğunu savunan bir dil işçisidir. Nevai, sözün gücüne inanan ve "Söz, gönül kutusu içindeki cevherdir." diyerek dilin değerine dikkat çekmiştir. O, Türkçeyi şiir dili hâline getirmiştir. Çağdaşlarının Farsçanın karşısında edebi dil olarak Türkçeyi yetersiz görmelerini eleştiren Nevai, Türkçenin Farsça kadar, hatta daha fazla anlatım inceliklerine sahip olduğunu belirtir. "Muhakemet'ül Lugateyn" de böyle bir derdin ve davanın ürünü olarak ortaya çıkar. O, Türkçenin kelime hazinesi ve anlam derinliğini öne çıkararak, Farsçanın yerine Türkçenin edebi dil olarak kullanılmasına öncü oldu. Türkçenin edebi sanatlar, kelime hazinesi, dil bilgisi gibi yönlerden Farsçadan üstün olduğunu örneklerle açıkladı. Türkçenin zenginliğini örneklerle gösterip Türkçenin akıcı bir dil olduğunu, şiire, cinas ve kafiyeye uygun olduğunu anlattı. Nevai genç şairleri de Türkçe yazmaya teşvik etti. Baki, Nedim gibi nice şair onun Türkçe çeşmesinden su içti. Birçok Türk şair ondan el aldı. Nevâî, eserinde "Türkçenin ve Farsçanın söz varlığının keyfiyet ve mahiyetini açıklamak için bu risaleyi derleyip yazdım ve ona Muhâkemetü'l-Lugateyn "İki dilin Muhakemesi" adını koydum. Türk dünyasının dilinin açığa çıkardığım fesahat ve inceliği, belâgat ve genişiği o denli ki, o ulu hükümdar, bu dil ve ibarelerle nazım yaygısını sevmişler, Hz. İsa nefesinden ve Hızır'ın soğuk suyundan ölü diriltme yolunu göstermişlerdir." diyerek Türkçenin diriltici nefesi, huyu ve suyuyla Türkçenin dil köprüsünde önemli sacayaklarından biri olmuştur. "Leylâ vü Mecnûn" eseri ile Türkçenin dil köprüsüne hizmet eden Fuzuli, Türkçe kelimeleri birçok anlamıyla kullanarak yazdığı gazelleriyle Türkçenin dil inceliğini göstermiştir.

Azerbaycan Türkçesiyle yazdığı divanlarla Türk diline hizmet etmiştir. Azeri-Türk divan şairi Fuzuli: 'Ey Arap, Acem ve Türk milletlerine feyiz veren Rabbim! Sen Arap kavmini dünyanın en fasih konuşan kavmi yaptın, Acem hatiplerinin sözlerini İsa'nın nefesi gibi cana can katan bir güzelliğe ulaştırdın! Ben Türk'üm ve Türkçe söylemek istiyorum! Tanrım, benden iltifatını esirgeme!' yakarışı ile Türkçeye verdiği önemi göstermiştir. Yusuf Has Hacib'in "Kutadgu Bilig" eseri de Türkçenin ilk siyasetname eseri olarak Türkçenin dil köprüsüne bir taş koymuştur.

6645 beyit ile "Şehname"nin karşısında duran Türkçenin gramer, dil, üslup, kelime, duyuş anlayış ve metafor bakımından üstünlüğünü savunmuştur.

Yusuf Has Hâcib Türkçe ile ilgili olarak şunları ifade etmektedir: “Bu Türkçe sözü yabânî geyik gibi gördüm; onu yavaşça tuttum, kendime yaklaştırdım. Ele geçirdiğim gibi, sözü takip ettim; onun miski güzel kokular saçmağa başladı.”

Dede Korkut Hikâyelerinde de nazım ve nesir yönüyle Türkçede müzikalitenin üst düzeye çıktığı görülür. Sanatlı söyleyişlerle, Türk dilinin sırları aşikâr edilir. Deli Dumrul’la, Tepegözle Tepegözü Türkçenin lezzetini Dedem Korkut, on iki hikâyesiyle bizlere tattıran bir köprü olur.

Karamanoğlu Mehmet Bey’in: ‘Bugünden sonra hiç kimse divanda dergâhta, bârgâhta, mecliste ve meydanda Türkçeden başka dil konuşmaya.’ fermanı, şair ve yazarları Türkçeyi tercih etmeye teşvik etmiş; böylece Türkçenin önünün açılmasında önemli bir katkı sağlamıştır. On üçüncü yüzyılda Türkçe resmi bir dil hüviyeti kazanır. Dünyanın en köklü dillerinden olan Türkçe, Karamanoğlu Mehmet Bey’in 742 yıl önce yayımladığı fermanla resmîyet ve itibar kazandı ve Türkçenin dil köprüsünün bel kemiği, gök kubbesi atılmış oldu. Türkçenin korunması, gelecek nesillere miras olarak bırakılması, Türkçenin öneminin vurgulanması bakımından bu ferman Türkçenin dil köprüsünde büyük paya sahiptir. Devlet dili olarak tescil edilmesiyle, Arapça ve Farsçanın karşısında Türkçenin unutulup gitmesi önlenmiş oldu. Bu tarih (13 Mayıs) aynı zamanda Türk Dil Bayramı’mızdır.

Hoş görmemekte âlimler sizin dediğiniz Türkçeyi /Ariflerden işitsen açar gönül ülkesini /Ayet hadis anlamı Türkçe olsa uygundur, /Anlamına yetenler yere koyar borkünü...” dizeleriyle Türkçenin dil köprüsüne bir taş da Ahmet Yesevi taşımıştır.

Ve Anadolu’da Türkçeyi nakış nakış işleyen, Yunus Emre. Milli ve sade bir dille, kelimelerin anlam dünyasını zenginleştiren, sehl-i mümteni özelliği taşıyan şiirleriyle Türkçenin can damarı olmuştur. Türkçenin edebi bir dil olmasında en büyük pay Yunus Emre’nindir.

Süleyman Çelebi, “Vesilatun Necat”la Türkçenin sırlarını döktü dil köprüsüne. Gelip geçenlere "Allah adın zikredelim evvela" diyerek mevlidini Türkçe çıkarır.

Sinan Paşa da Türkçenin dil köprüsünden geçenlerden biri. “Garibname” yazıldığı dönemin dil özelliklerini taşıması ve edebi dilin Türkçe olması duyarlılığını göstermesi bakımından da dikkate değer bir kaynaktır. Başka dillerde eser veren Türk soydaşlarını uyarı niteliği taşıyan şiirleriyle Türkçenin dil köprüsüne su taşımıştır.

Gülşehri de Türkçeye gönül veren bir dilaş. "Mantiku't-tayr"ı Türkçe yazmış olması, bir iftihar vesilesi sayması Türk dili için bir dönüm noktası olmuştur: Gülşehri “Mantiku’t-tayr’ adlı eserinin sonunda, “Şükr ol bir Tanrı’ya ki bu kelâm/ Ömrümüzden ilerü oldu tamâm” beyitleriyle eserini Türkçe yazdığı için şükreden koca bir Türkolog. “Türkçem, benim ses bayrağım...” diye seslenen Fazıl Hüsnü Dağlarca, yazdığı eserlerle dalgalandırmış Türkçenin rengini gözlerde; ahengini, ritmini kulaklarda yankılatmış ve tadını dillere tattırmıştır. Yahya Kemal Beyatlı ‘Bu dil ağzımda annemin sütüdür.’ diyerek gönül vermiştir Türkçeye. Türkçe tattırmıştır ‘Aziz İstanbul’u bam telinden gönül diline. Sultan Abdülhamid “Kanûn-i Esâsi”de: ‘Tebe-i Osmaniye’nin hidemâti devlette istihdam olunmak için devletin lisan-ı resmisi olan Türkçeyi bilmeleri şarttır.’ diyerek Türkçenin kullanımını teşvik etmiş, başka dillere karşı Türk dilini koruma altına almıştır. ‘Güzel dil Türkçe bize/Başka dil gece bize.’ diyerek sırt vermiştir Ziya Gökalp Türkçeye. Türk milliyetçilik meşalesini Türkçe ile tutuşturmuştur.

Türkçeyi Türkçe seven Ruşen Eşref Ünaydın’a ait satırlar Türkçe sevdasının en güzel terennümleridir: ‘Türkçe; buyrukların dili, yurt-yapı kuranların dili, ülkeler gibi denizleri de şanla aşmışların dili, toprağı işleyenlerin dili, beyinleri uyandıranların dili, sevğilerin dili, sızılarının dili... Türkçe; analarımızın dili.

Ana dil, diller güzeli. Yerine göre kılıçtan keskin, çelikten sert, kayadan sarp, boradan hızlı, kelebekten uçucu, çiçekten renkli, kokudan tatlı, altından parlak, sudan duru Türkçe... Babaların öğütlerini, anaların yumuşak yürekliliğini, kızgınların öfkesini, kırgınların iniltisini, ay ışıklarının oynaklığını, güneş parıltısının keskinliğini, iç yaşayışımızı da dış yaşayışlarımız gibi her dilden duygulu anlatan Türkçe, bize hayatı anlatan Türkçe...’

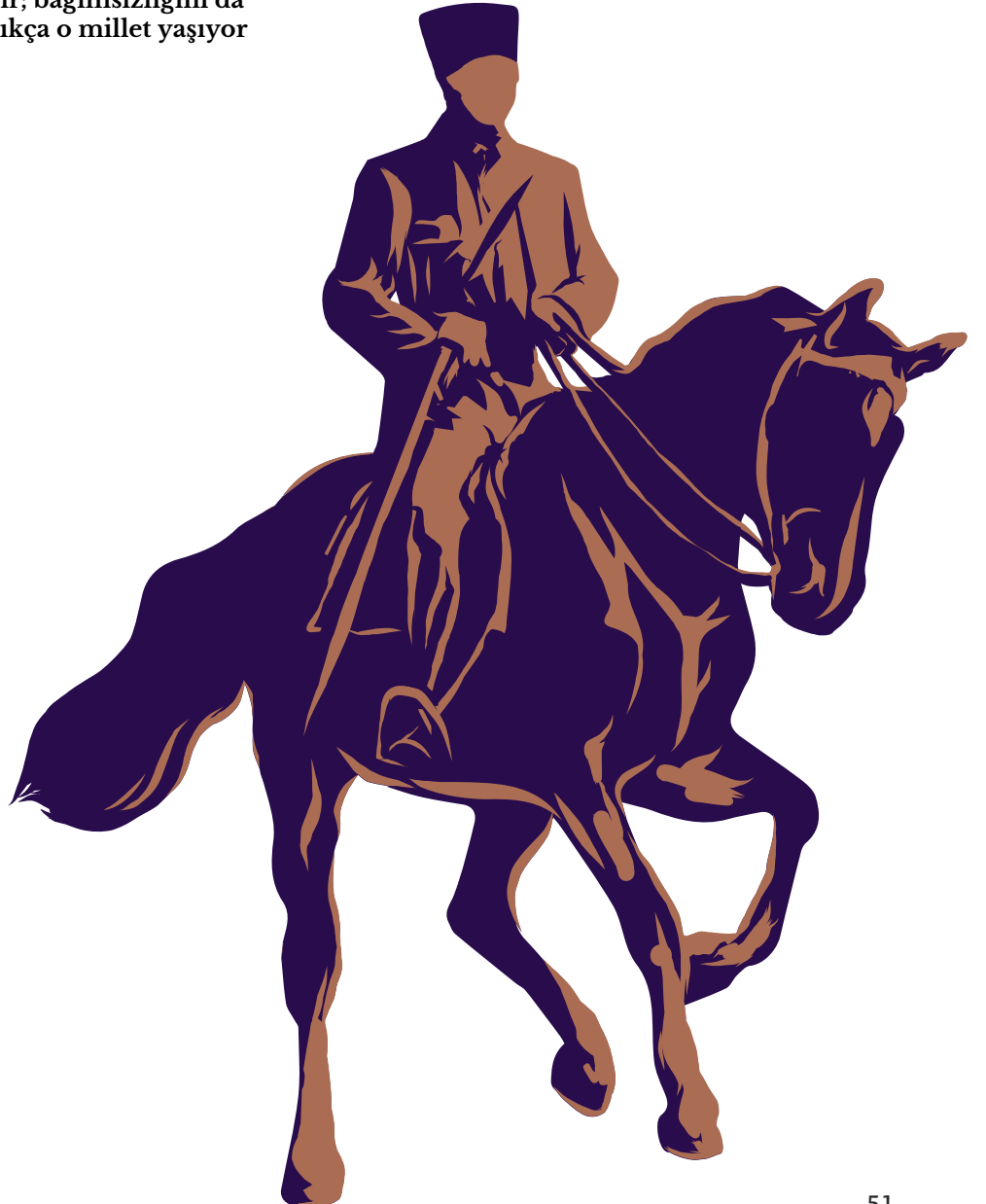
Mustafa Kemal Atatürk’ün de Türk Dil Kurumunu kurması ve bugünü “Türk Dil Günü” olarak ilan etmesi Türkçeye ne kadar önem verdiğinin bir göstergesidir. ‘Türk milletindenim diyen insan, her kişi, her şeyden önce “Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan; Türk kültürüne, Türk milletine bağlılığını iddia ederse buna inanmak doğru olmaz.” Türk milletinin en bariz vasıflarından biri de Türkçe dildir.’ diyerek Türkçeye bağlılığın milli bir görev olduğunu vurgulamıştır.

Atatürk'ün: 'Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.' sözünü kendimize düstur edinip dil savaşlarına ve yozlaşmaya karşı dilimizi korumalıyız.

Cemil Meriç'in Türkçe ve dilin mahzeni olan sözlüklerle ilgili uyarısını hiçbir zaman unutmamalıyız: "Her mukaddesi yıkan Fransız ihtilali, tek mukaddese dokunmamış: 'Kamus. Kamus bir milletin hafızası, yani kendisi, heyecanı, hassasiyetiyle, şuuruyla... Kamus bir milletin namusudur. Kamusa uzanan el namusa uzanmıştır."

Dilimiz kimliğimiz, parmak izimizdir. Türkçeyi Türkçe sevmeli, onu yaymalı ve yaşatmalıyız. Geçmişin kültür, sanat, edebiyat mirasını dil köprüsüyle gelecek kuşaklara taşımalıyız. Atalarımızdan devraldığımız bu bayrağı bizden sonraki kuşaklara ulaştırmalıyız. Nihal Atsız'la Türkçenin tacını takip hamuş diyelim:

Bir millet ordusunu kaybedebilir; bağımsızlığını da kaybedebilir, fakat dilini sakladıkça o millet yaşıyor demektir.'

ACI EŞİĞİ

Sibel Karaca

Evim temiz ve düzenliyken, her şey yerli yerindeyken huzur buluyordum. Anne elinin değmiş olduğu belli olmalıydı her köşede. Buram buram temizlik kokusuna mutfakta pişen yemeklerin aroması karışmalıydı. Sokak kapısından giren havayı gözlerini yumup koklamalıydı içine çeke çeke.

Bitap düşmüş, tükenmiş bedenimde, yüzlere yayılan sevgi ve huzur tüm yorgunluğumu alıp götürmeliydi.

Beni mutlu eden buydu. Burası da bundan sonra son evim olacağına göre ve ayrıca ağrı eşliğim de yüksek çıktığına göre istediğim gibi kazanırım.

Şimdi bunu Şehnaz'a söylesem, bana ergen ağzıyla "Boş yapma!" diyecek. Olaya klinik psikolojik açıdan yaklaşıp, bunu terk etmemin yolları olduğunu tekrar ve tekrar beş milyon otuz sekiz bin üç yüz altmış dokuzuncu kez anlatacak.

"Sen önce kendine bak!" diyemiyorsun. "Sen önce kendi klinik psikolojik sorunların ile baş et!" diyemiyorsun. "Bunu ört bas etmek için, kendi yaralarını kanatmamak, başkalarının yaralarını tedavi etmek için bu yolu seçtin." diyemiyorsun.

Tıbbı, bilimi asla yadsımıyorum ama kitaplarda yazdığı gibi olmadığını, anlayamadığımız Latince kelimeleri kullanarak kafamızı bulandırdığınızı siz de kabul edin lütfen! Hayat böyle yaşanmıyor. Herkesin yarası kendi canını yakıyor. Misal, ben parmağımı kestüğimde senin canın yanar mı? Yanmaz. Ha belki sen de daha önce aynı haltı yediğindeki acıyı az çok tahmin eder, hatırlarsın. Ama benim çektiğim acıyı, iyileşme sürecindeki sancuların aynısını sen yaşayamazsın. Hiçbirimizin acı eşiği aynı yükseklikte değil. Hiçbirimizin dayanıklılığı eş değil. Hayat herkese aynı güzellikte ya da aynı çirkinlikte görünmüyor. Hayat... "Hayat!"

"....."

"Allah'ın cezası, gâvurun dölü, nereye kayboldun yine!"
"Karnım ağrıyor."

"Haspamın canı da pek tatlı! Geçer geçer, büyüyünce unutursun."

Unutmadım. Geçti ama unutmadım. Kimsenin bilmediği, o eşikten geçerken unutmadıklarımı da yanımda geçirdiğimdir. Hayat, Hayat için böyle başlamıştı "gâvurun dölü" olarak. Belki de böyle başlamamıştı. Anneli günlerinde farklıydı da işte anneli günlerini pek hatırlayamıyordu. Dik başlı Şehnaz'a da birkaç kez böyle seslenmişti de, masmavi gözleri kıpkırmızı birer kor halinde ona baktığında geri adım atmıştı babaannem. Benden iki yaş küçük kız kardeşim hep taş duvarlar gibi soğuk, kale surları gibi dimdik; yediği bütün azarlara, aldığı bütün darbelere karşı haşmetle dalgalanan bir bayrak gibiydi. Tıpkı anneme benziyordu. Sapsarı ipek gibi saçlar, masmavi boncuk gözler, bebek gibi pespembe bir ten minicik kalkık bir burun. Bense babama benziyordum. Esmer, buğday tenli, kömür gibi kapkara sürmeli gözlü, uzun kirpikli. Karakterimizdeki zıtlığın somut bir göstergesiydi görünüşümüzdeki benzersizlik. Annemden nefret eden ona gâvur diyen babaannemin, babama bu kadar benzeyen bana kötü; annemin bir kopyası olan Şehnaz'a ise kayıtsız davranışlarının nedenini büyüdükçe az çok tahmin etmeye başlamıştım. Doğarken üzerimize yapışan bu kimlik karmaşasında, kabul görmek için itaat edeni ezme, çiğneme daha kolaydı sanırım. Öfke aynı zamanda korkuyu da barındırıyordu. Şehnaz'dan hem nefret edip hem de korkuyordu babaannem.

Bense, babamın hiç istenmeyen hatta istemelerine fırsat vermeden Almanya'dan karısı olarak alıp getirdiği töresine, geleneğine uymayan, uyamayan, üstüne üstlük iki kız doğuran sonra da çekip giden gelininin ve başlarını öne eğdiren babamın faili olarak görülüyordum. Hayat... En kolay Hayat'ı suçlamaktı.

Bitmek bilmeyen öfkenin kabarak hayatı cehenneme çevirdiği bu ailede Şehnaz benim için, kavurucu sıcakta gölgelendiğim bir ağaç, şırl şırl akan serin bir pınar, topraktan yayılan miski amberdi. Kayıp çocukluğumun ve gençliğimin yeniden yaratıcısı, mimarı canım kardeşim Şehnaz. Kimse bilmez, sen de inkâr edersin ama ben biliyorum ve artık bu yüklerinden kurtulmanı istiyorum. O dik duruşunun altındaki acıyı, o eşiği bir türlü geçemediğini, acını bırakmamaktaki ısrarının nedenini ben biliyor, ben anlıyorum. Şu komodinin üzerinde duran kim bilir kaç kez fırlatılıp atılmaktan camı çatlaklarla dolu soluk sarı resmin unutmama sembolü olduğunu biliyorum. Ortadaki kadının yüzünün mavi tükenmez kalemle neden boyandığını biliyorum. Ben acılarımı dindirmemin yolunu çiftlikte çılgınlar gibi çalışıp bedenimi yorarak, sense hem zihnini yorarak hem de babaannemi sinir ederek bulmuştun. Babaannemin "Söndürün ışıkları, yatın zıbarın gâvurun dölleri!" diye içeriye girmeye cesaret edemeyip kapının önünden çemkirdiğinde nasıl da inat eder, fener tutardık kapının altından. Yasak olmasına rağmen karıncalar bassın diye, mutfaktan aşırıldığımız yiyeceklerle nasıl da doldururduk odamızın her köşesini. Biz de az hınzır değildik hani. Oysa ne hayaller kurmuştuk babam bizi çiftliğe bıraktığında. Yaz tatili sanmış, babamın annemi almaya gittiğini düşünmüştük. Sonra karınları tok, sırtları pek, ruhları aç çocuklar olarak büyüdük. Benim sana kol kanat germem gerekirken sen bana ablalık yaptın. Ben, durgun suda kapılacağım bir akıntı ararken sen akıntının olacağı açık sulara kulaç attın. Liseyi bitirdiğimde beni ne kadar baskılamıştın üniversite sınavına girmem için.

Sonra da aylarca kafama kakmıştın "Okusaydın filozof olurdun, okusaydın edebiyatçı olurdun." diye vır vır yemiştin beni. Ama sen de pekâlâ biliyordun ki ancak beden ağrılarım zihnimi oyalıyor, acımın önüne geçiyordu.

Bu da benim rahatlama yöntemimdi. Fena mı oldu hem. Sen okudun psikiyatrist oldun ben okudum seni çekip çevirdim. Mutlu bir evlilik yaptım. Kariyer yapamadım ama ailemizin kadınlarının bu bedbaht döngüsünü kırarak Ecem'i dünyaya getirdim. Ben bu eşikten seninle birlikte geçmek istiyorum Şehnaz. Ailemizin kadınlarının tüm yükünü sırtında taşımana lüzum yok. Bak şu çekmecedeki ilaçlara.

Her sabah gözünü açar açmaz iki tane ağzına atıp yaşlı gözlerini kurutmaya çabalıyorsun. Biliyorum bana çok kızgınsın. Gel bu eşiği birlikte atlayalım. Eşiğin öbür tarafında bırakalım bütün kını, öfkeyi, yarayı, ağrıyı, sızıyı. Acıyan yerimiz neresiydi bizim? Acı eşiğimiz ne kadar yüksekti? Bir yığın kırık dökük anıyı biriktirmenin, unutmaya çabalamak yerine bilakis canlı ve taze kalması için verdiğin mücadeleye yazık. Biliyorum, sevmeyi ve sevmeyi arzuluyorsun ama ne kendine ne de başkasına müsaade etmiyorsun. Ecem için, benim için, en çok da kendin için. Yapabilirsin ama istemiyorsun. İçinden geçeni söyle, hatta haykır! Hayata küsme! Yazık etme kendine, bize! Elimde olsaydı gider miydin? Benim ruhumdaki yaralara merhem olan sendin. Şimdi ruhumu en çok yaralayan sen oldun. Azat et beni artık ne olur. Emin ol bana daha çok acı veriyorsun. Affet beni, affet kendini, affet annemi!

Son altı aydır saçlarının diplerine kadar ter içinde kalarak uyanan Şehnaz, gözünü açar açmaz nerede olduğunu fark etmeye çabalıyordu. Rüyada mı, cılız kuru kemikli Hayat'ın eli elinde hastane odasında mı, evinde yatağında mı? Kabuslar, peşini bırakmayan hatıralar, çaresizlik, zihninin oynadığı oyunlar, dik durmaya çabalamaktan yorulan beden... Yanı başındaki sürahiye uzanmıştı ki oda kapısının aralığından kendisine bakan karışık saçlı başı fark etti.

“Yüya gördüm teyzoş.”

Üzerindeki yorganı kaldırarak Ecem'e sessiz bir davetiye gönderirken Şehnaz,

“Hayırdır bekleliğine geri mi döndün, yüya da ne demek oluyor?”

“Evet, rüyamda bebektim. Annemi gördüm. Ben ona doğru koştukça o geri kaçıyordu. Teyzoş'a git teyzoş'a git.” diyordu.

“Hah” dedi Şehnaz içinden, şimdi de kızını kullanıyorsun. Benim uykularımı zehir ettiğin yetmiyor, şimdi de Ecem'i alet ediyorsun. Gitmeseydin o zaman bırakmasaydın beni. Giderken bile benim asla sahip olamadığım gücünle ezmeseydin beni. Bıkmadan usanmadan kendime ettiğim eziyetleri bırakmamı, son nefesinde acılar içinde kıvrılırken bile fısıldadın hep. Haklısın, haklıydın, hep haklıydın. İyi ki vardın ama şimdi yoksun. Ve ben en çok senin yokluğunla nasıl baş edeceğimi bilmiyorum.

Şehnaz, tavana diktiği yaşlı gözlerinde hatırlayamadığı annesi, öfke ile hatırladığı babaannesi, yüreğini sızlatan ablası Hayat'ın yüzlerini seyretti bir süre.

“Bir şey demeyecek misin teyzoş, üzdüm mü seni?” dedi, yatakta dirseğinin üzerinde doğrularak. Şehnaz hiçbir şey demeden hayatındaki bütün kadınlardan bir parça almış bu güzel genç ve taze yüze baktı. Cevap karşısında duruyordu. Bu acı eşiğini geçmeli hatta tümünden yok etmeliydi. Doğruldu, Ecem'in kulağına bir şeyler fısıldadı, gözlerinin içi parladı genç kızın.

İkisi birlikte zıplayarak kalktılar yataktan. Pencereyi ardına kadar açıp sıcak bedenlerini diken diken ürperten sabah ayazında titrediler. Birbirlerine gülümseyerek el ele tutuştular geçmiş ve gelecek. Beyaz bir kuş tüyü önlerinden zarafetle salınarak gökyüzüne doğru yükselirken avaz avaz bağırıyorlardı:

“Hayat seni çok seviyoruz!”

Kıyıya Vuran Gözyaşları

Sena Alboğa

Gözlerinden suretine akan yaşlar ince ince işledi yüreğime, dağladı geçti. Yine kapımı hüznün rüzgârıyla çalan biri vardı. Denizin kıyısında gözyaşı dökken bir kadın... Sahi ne derdi vardı gözleri deniz rengi olan bu kadının da kan çanağı oluvermişti gözleri? Sahilde uzaktan seyrediyordum onu. Korkudan titriyor ve ürperiyordu sanki. Yaklaşmak istedim yanına, peki ya yanlış anlarsa o vakit ne yapmalıyım, dedim kendi kendime. Bir çare bulmalıyım anladığım kadarıyla, konuşmaya içini yakıp kavuran derdini anlatmaya ihtiyacı vardı. Yavaşça yanına gittim, gözyaşlarını silmesi için peçete uzattım. Peçeteyi aldı, teşekkür etti. Çok korkmuş bir hâli vardı. Hıçkırığa hıçkırığa ağlamaktan yorgun düşmüş gibiydi. Bir süre sessizce durduk öylece, sonra bir cesaret başladım konuşmaya: “Neyiniz var, bu kadar ağlıyorsunuz? Anlatmak isterseniz dinlerim.”

Konuşurken gözlerime bakarak beni süzdü, güvenmek için zannımca. “Beni anlayamazsınız.” dedi. Peki, ama neden böyle düşündü? Daha çok merak uyandırıcı bir tavırdı benim için. “Siz anlatın, en azından rahatlırsınız.” dedim.

Uzun süre düşündü, daha fazla sessiz kalmaya devam edemedi ve başladı anlatmaya:

“Annem beni evden kovdu. Kocasını -üvey babam- beni taciz ediyordu, defalarca kaçtım o lanet adamdan. Odamın kapısını kilitledim, gece vakti kapı arkasından kısık sesle beni taciz etmeye devam etti. Edepsizlik hat safhada dur durak bilmeden, psikolojik baskı uygulamaya devam etti. Bunları size anlatırken bile midem bulanıyor. İğreniyorum ciğeri beş para etmez bu adamdan. Yaptıklarına daha fazla dayanamadım. O yüzden anneme bu durumu anlatmaya karar verdim. Bir gece vakti annemle yalnızken gözlerim pencerede, iğrenç adamın işten gelmediği bir an’ı kollarken, başladım anlatmaya. Anne diye andığım kadın duyduklarına asla inanmadı. Kocasını koruyup kolladı ve onu ayarttığımı açıkça söyledi, bana değil kocasına inandı. Anlamıyorum insan hiç şüphelenmez mi? Karşısına alıp konuşma gereği bile duymadı, yüzleştirmede. Onun için lanet adam ne söylese doğrudu. Böyle anne olmaz olsun! Ruhumu yakıp yıkıp bertaraf eden bir kadın... O artık anne sıfatını hak etmiyor. Evladıydım ben onun, nasıl ona inanır, aklım almıyor. Anlattıklarımı duyunca beni hunharca tartakladı ve kocasına toz kondurmadı.”

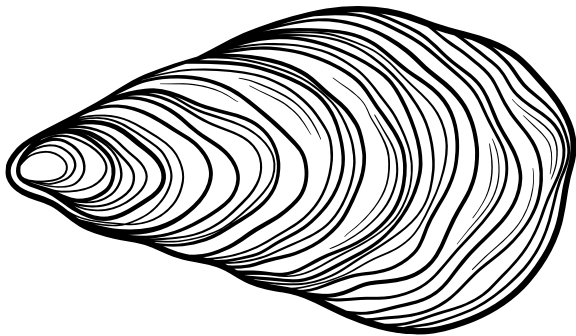
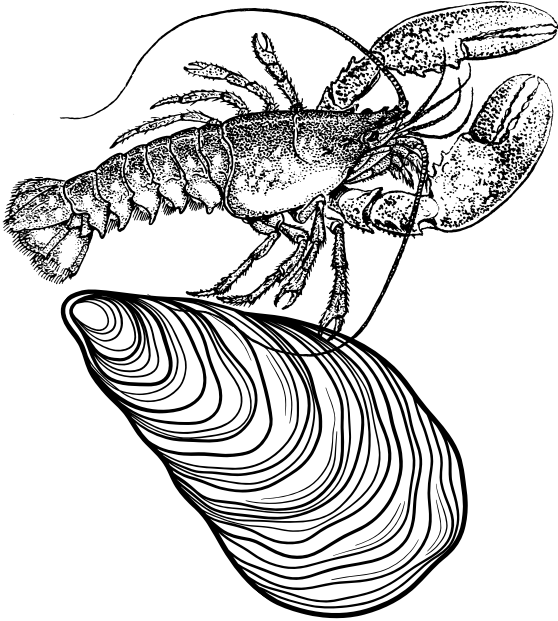

Gerçekten diyecek hiçbir söz bulamıyordum. Hıçkırarak ağlayarak anlattı, onun için çok zor bir durum söz konusuydu. Akıttığı gözyaşları yüreğimi tarumar etti. “Gidecek bir yeriniz yok mu?” diye sordum.

“Hayır.” dedi. “Onu evime götürmeyi teklif etsem acaba beni yanlış anlar mı?” dedim içimden. Aslında yapacak bir şey mevcut değildi, bunu ona sormam gerekti.

“İsterseniz bende kalabilirsiniz, tek başıma yaşıyorum. Daha sonra bir çare buluruz.” diye öneride bulundum.

Bakışları korkuyla dolu ve elleri titrer vaziyeteydi. “Benden korkmayın sakın! Bir zarar gelmez.” dediysem de onu sakinleştiremiyordum. Öyle ya taciz edilmiş bir kadın bir anda nasıl sakinleştirilirdi? Haklıydı. Akşam geç saatlere kadar öylece oturduk.

Onun istediği annesinin ona inanması ve üvey babasının evinden kovulmasıydı. Ama annesi kocasını savunmuş üstelik evladını suçlamıştı.

Onu en üzen durum bu idi. Sonra aklıma bir fikir geldi; kız kardeşimi yanıma getirirsem bana güvenebilir, diye düşündüm ve ona bir soru yönelttim: “Kız kardeşimi arasam onunla konuşsanız ve benim evime gelse birlikte kalır mısınız?” dedim.

Yüzünde bir şaşkınlık ifadesi vardı. “Benimle neden bu kadar ilgileniyorsunuz?” dedi.

“Anlattığınız duruma üzülmediğim için yardım etmek istiyorum ve sizin bir suçunuz olmadığı hâlde kendinizi suçlamanıza bir anlam veremiyorum. Sonuçta kadınlar birbirini daha iyi anlar, diye düşünüyor olduğum için kardeşim ile birlikte kalmanızı öneriyorum.” dedim ona.

Bir nebze rahatlamış gibiydi ve “Peki.” dedi. Kardeşimi aradım, ona kadının vaziyetini anlattım. Lakin vaziyetine o kadar odaklanmışım ki ismini sormayı unutmuşum.

“Sizinle tanışmadan hâlinizi sordum. Benim adım Mehmet, sizin adınız nedir?”

“Benim adım Gül.” dedi.

“Memnun oldum. Peki, buyurun oturalım karşıdaki banka, kardeşim birazdan burada olur.” dedim. Kardeşimi bilerek çağırmıştım çünkü güven telkin etmeliydim.

“Derya kardeşimin adı. Kendisi polis ve aynı zamanda psikolog. Sizin hâlinizden en iyi o anlar ondan dolayı onunla konuşmanızı önerdim.”

Derya yanımıza geldiğinde Gül’le tanıştırap evimin anahtarını vererek onları evime gönderdim. Ben de kardeşimin evinde geceledim. Derya’nın durumu anlaması, ona yol göstermesi gerektiğini düşündüm. Gül olan biten her şeyini tek tek anlatmış. Tahmin ettiğim üzere vaziyeti hiç iç açıcı değilmiş. Şiddet, taciz, psikolojik baskı... Bunların hepsini yaşamış. Hâl böyleyken annesi nasıl fark edememiş ve kocasını haklı bulmuş, anlamak çok güç doğrusu. Emniyete gidip şikâyetle bulunmuş. Sonra da üvey babası ifade vermiş. Lakin ortada kanıt olmadığı için serbest bırakılmış. Bu, beklenen bir şeydi tabii. Öte yandan kardeşim onu kadın sığınma evine bırakmış. Gül ise teşekkür etmiş ve “Hakkınızı helal edin.” demiş.

Bir annenin bu kadar bencilce, duygusuz hareket etmesini anlayamıyordum. Kardeşimin dediğine göre psikolojik destek alması şartmış.

“Yazık.” dedim, bu durumu yaşayan birçok kadın var. Elllerinden tutup yardımcı olmak isteyen ise çok az! Sebebi korkaklıktan başka bir şey değil. Derya’nın bu konuya bakış açısı benimkinden farklıydı:

“Biz kanunlar işlesin istiyoruz fakat işlese de maalesef her şey kanıt ile çözüm noktasında birleşiyor. Ondan dolayı üzülme abi, biz elimizden geleni yaptık ve yapmaya devam edeceğiz.” dedi. Haklıydı lakin... “Adalet hakta kardeşim, yaşayıp göreceğiz.” dedim.

VİSKİ

Muhittin Yoldaş

“Müsait bir yerde kalabilir miyim kaptan?” dedi, minibüsteki yolculardan biri. Çoğu Bursalı böyle söyler. İşin doğrusu gerçek Bursalıya rastlamak da zordur. Nüfusun yarısı Bulgar muhaciri, geri kalanı yurdun her köşesinden bir sebepten ötürü kopup gelen diğerleri. Diğerlerinden biri olan Fehmi de indi minibüsten. Üniversitede ilk senesi. Baba evinde ismi dahi geçmeyen özgürlüğün keyfini sürüyor alabildiğine. Sınavmış, dersmiş, bunlar sonraki iş. Köyünde yazları çalışır, evin neredeyse tüm angaryasını yüklenirdi. Esnemeyen kurallarıyla bütün aileye hükmeden babasının soluğu ensesindeyken bile çıkış yolu bulur, iki saat boşluk yakaladı mı kaybolurdu ortalıktan. Atlar, kasabaya gider; hiç olmadı satır köfte yer, dönerdi. Kimseye de sezdirmezdi nereye kaybolduğunu.

Bursa dediğin büyük şehir. Koza Han’a gidip miskin miskin oturarak çay içenlerle hiç işi olmaz. Çayını Tophane’den şehrin manzarasına karşı yudumlıyor beyimiz.

Maşallah, cüzdanı her vakit dolu. Babası ayrı harçlık gönderir, amcaları ayrı.

Kimsenin birbirinden haberi yok. Harcıyor gönlünce. Bir yandan da akli haftaya ziyaret edeceği köyünde. Hemen gitse de göz açıp kapayıncaya kadar dönse bari. Hem özlüyor hem geri geri gidiyor ayakları. Diğer yandan, öğrenci de olsa eli boş gidilmez. Köye son ziyaretinde halasının oğlu viski istemiş. Aralarında yedi yaş var ama ikizi olsa bu kadar sever. Osman abisini kıracak değil ya. Göçmen pazarında deri mont bakmaya gittiği vakit neredeyse damacana büyüklüğünde bir şişe viskiyi gözüne kestirmişti. Hazır paralar suyunu çekmemişken hesabı ödeyip soluğu Bulgar Pazarı’nda aldı. Haziran sıcaklığında yüzleri güneşten kavrulmuş çoğu kadın soydaşlar tezgâhları doldurmuş. Ne ararsan var. Bir milyoncu fikrinin yaratıcısı onlar değilse kimdi? Fehmi renk renk tespihlere göz gezdirdi; çoraplara, eteklere baktı bir müddet. Evdekilere götüreceği ne çok şey var burada. Elbette öncelik Osman abisinin. Hele şu viskiyi bir alsın.

Brandasız, karmakarışık pazarda meyve kasalarının üzerinde sergilenen ıvır zıvıra baka baka yürüdü. Az ileride kadınların sessizce müşteri beklediği tezgâhta buldu aradığını. Koskoca bir şişe viski, paşa çayı rengiyle göz kırptı Fehmi'ye. "Yaklaş hele, bakalım bana paran yeter mi?" Osman abisi ömründe ilk defa bir şey istemiş. Gel de alma şimdi. Az mı tutmuştu elinden? Kahvehanede ilk oraletini onun yanında içmiş, üstelik beraber maç izlemişler. Şehre ilk gidişi gene Osman abisiyle. Adını hep başkalarından duyduğu lokanta diye bir yere götürüp garsona "İki tane birer buçuk kuşbaşı getir oradan hele!" deyişini bugün gibi hatırlıyor. Gerçekten bir kuşun başını yiyeceğini düşünüp irkilmmişti. Kıbrıs'ta askerlik yaptığı sene kendisine ilk kasetçalarını getiren Osman abisinden bir şişe viskiyi mi esirgeyecekti? Kadınlarla pazarlık bile etmeden hemen satın aldı. Korktuğum kadar pahalı değilmiş, diye sevinerek kucakladı.

Hemen hemen beş litre ağırlığındaki şişeyi kırıp dökmeden köye kadar götürmek işin en zor kısmı. Yeni doğmuş bebeği kundaklar gibi elbiselerinin arasına sarıp sarmaladı. Özenle ortasına yerleştirdi bavulunun. Ertesi gün yola çıkmak için her şey hazır. Öğrenci yurdunda rahat edemez diyerek akrabaların oturduğu mahallede babasının tuttuğu evi öylece bıraktı. Dönüşte anası kim bilir neler katıp yollayacak. Döküp saçıklarını bunlarla beraber toplar yerleştiririm, düşüncesiyle gece erkenden yattı.

Otogarda bavulunu sıkı tembihler eşliğinde teslim etti muavine. Yolculuk başladı. Gözünü sevdiğinin memleketi de ne uzaktır. Yol tam tamına bir buçuk gün sürdü. Otobüste Şekerpare'yi izledi ilk defa. O nasıl güzel filmdi öyle. İlk fırsatta bir daha izleyecekti. Uykusuz geçen saatlerin ardından gün ağardığı sıra memleketine ulaştı. Çorbacıda açlığını yatıştırdıktan sonra köye giden minibüse bindi. Şoförün yanındaki koltukta türkü sesiyle eş zamanlı akıp giden kasabanın dolambaçlı yollarını seyretmek ruhuna iyi gelmişti. Memleket toprağı bu, özlenmez mi? Köy karşıdan görüldüğü sıra göz kapakları uykuya direnmekte zorlanıyordu.

Bursa'dan sonra köy daha bir küçük görüldü gözüne. Ayrıldığından bu yana hiçbir şey değişmemiş. Elinde bavuluyla eve gitmeden önce Osman'ı bulması lazım. Osman bilmez mi minibüs saatlerini, çoktan meydandaki kahvehaneye kurulmuş çayını yudumluyor.

Görür görmez kalktı, sarıldı Fehmi'ye. Hoş geldin, beş gittin faslından sonra çaylar içildi. Sıra beklenen an'a geldi. Fehmi, viskiyi abisine nasıl teslim edeceğini daha gelmeden kafasında hesaplamış. Kimseye göstermeden evin arkasında bavulu açacak, şişeyi çıkarıp "Buyur abi," diyecek göğsünü gere gere. Öyle kolay mı? Köyün erkencileri birer ikişer doluştu kahveye. "Vay yeğenim hoş gelmişsin!" diyen yanlarına ilişti. Onlar da hiç değişmemiş. Bir yandan Fehmi'yi lafa tutuyor diğer yandan televizyondaki belgeye bakıyorlar. Sırtlana söven mi dersin aslanı öven mi, ne ararsan var. Fehmi bunaldı. Bavulun içindekiyle eve gidemez. Osman'a verip kurtulacak ama bırakıyorlar ki. O sırada köye gelip oy isteyen her siyasiye mavi boncuk dağıtan Seyfo görüldü karşıdan. İşte kurtarıcısı gelmişti. Seçimler yaklaşmış, laf mutlaka dönüp dolaşıp siyasette son bulacak. Şimdi Seyfo'yu dolayacaklar parmaklarına. Kime oy verdiği belli değil ama kime oy vereceksin sorusuna karşılık ne diyeceği belli.

"Bizim çizgimiz nettir." Gülüşmeler eşliğinde kalktılar. Seyfo sayesinde daha fazla alikonulmaktan kurtulmuş köyün arka tarafındaki تنها yolu tutmuşlardı. "Osman abi aman halam görmesin," dedi evin bahçe duvarının önünde, "vallahi yüzüme bakmaz bir daha." Elbiseleri sıyıra sıyıra çıkardı tombul şişeyi. Osman'ın gözler yuvasından fırladı. "Ulan bu ne!" Fehmi'nin gülüşü ağzından kulaklarına doğru yayıldı. "Abime az bile. Yarasin." Osman hem devasa şişeye bakıp gülüyor hem Fehmi'nin sırtına vuruyordu tatlı tatlı. Akşam buluşmak üzere sözleşip ayrıldılar.

Fehmi'nin gelişiyile anasının yüzünde güller açtı. Babası elini öptürdü, sanki konuşacak başka mevzu bulamamış gibi Bursa'daki akrabaları sual etti. Özene bezene hazırlanmış kahvaltı sofrasına oturdu sonra. Ev halkı çoktan görmüş o işi, babası sedirde kahvesini yudumluyor. Yol yorgunluğu iyice çokünce izin isteyip mis kokulu yatağında derin bir uykuya daldı.

Uyandığında vakit ikindiye bulmuştu. Aceleyle giyinip annesinin sitemli bakışları arasında çıktı, soluğu halasının evinde aldı. Sarıldı, öptü elini. Hoş beş etmek iyi de sözü uzatmasa ne güzel olacak. Falanca'yı gördün mü, filanca evlenmiş mi? "Sanki kapı kapı akraba gezdik Bursa'da," diye geçirdi içinden. Daha yeni yedim demesine aldırmadan sofraya kuruldu. Sıkıysa itiraz et.

Bir yandan gözü Osman'da. Nihayet müsaade isteyip hava alma bahanesiyle attılar kendilerini dışarı. Kimseye sezdirmeden viskiyi kapıp soluğu damda aldılar.

O vakitler damların hepsi çatısız. Köyde evler, merdiven düzeni üst üste olduğundan diğer kuzeni Mehmetlerin ev hemen arkada balkon gibi duruyor. Hava kararmış, yıldızların altında değme keyiflerine. Önlerinde damacana büyüklüğündeki viski şişesiyle evden aşırıldıkları iki bardak. Meze olarak bir tek yeşil erikle tuz var. O da kaya tuzu. Fehmi'nin, "Abi hâlimize bak, keçiler gibiyiz." demesiyle bir kahkaha koptu karanlıkta. "Sus ulan," dedi Osman, "milleti başımıza toplayacaksınız." Bu sırada bir elinde buz kalıbı, diğerinde bardağıyla Mehmet göründü. "Muhabbetiniz bol olsun. Beni beklemeden mi başladınız?"

Saatler ilerledikçe damın üzerinde bardaklar tokuşturuldu, sohbet koyulaştı. Şişedeki azaldıkça kahkahalar çoğaldı. Köy yerinde hiçbir şey gizli kalmaz. Hâliyle sesi duyan bardağı kapıp gelmeye başladı. Osman'ın küçüğü, Mehmet'in büyüğü derken yukarı mahallenin yarısı damdaydı. Olsun canım, laf çıkmazdı onlardan. Yazık gariplere, bir daha nereden bulacaklardı viskiyi? İçecekleri alt tarafı iki bardak. Tuza bandıkları eriği viskiye meze yapıp sabaha kadar muhabbetin dibini buldular. Tabii şişenin de. Sallana sallana eve yollandıkları sıra herkes sebepli sebepsiz gülüyor, birbirlerine ayar veriyordu sus diye. Osman'ın kolu Fehmi'nin gururlu omzundan sarkıyor. Kimsenin de sustuğu falan yok.

Ertesi gün öğle vakti köyün bütün evlerinden aynı ses yükseliyordu. Anneler deliye dönmüş, yatağın başında dürtüp duruyorlardı hepsini. "De yeter, iş güç kaldı oğul, bu ne uykusu anlamadım ki!"

DERGİ EKİBİMİZ

01

Dergi Sahibimiz
ve Genel Yayın
Yönetmeni
Serpil Tunçer

03

Grafik Tasarım
ve Yapay Zeka
Yönetimi
Gülse Tunçer

05

Sosyal Medya
Sorumlusu
**Muhammed
Balaban**

07

Editör Ekibimiz
**Fatma Türkdoğan
Ayten Dirier
Hatice Eğilmez K.**

02

Dergi Basım
**Son Çağ
Yayıncılık ve
Matbaacılık.**

04

Yayın Kurulu
**İnci Yılmaz Şimşek
Binnur Tekinalp
Enver Karahan**

06

Yazım Düzenleme
**Dilek Ayrıbaş
Betül Fırat
Nurcan Ören**

08

Haber Editörü
Gülse Tunçer

Zübeyde Hanım Mahallesi, İstanbul Caddesi, İstanbul Çarşısı no:48/48 iskitler
altındağ, ankara

Eserlerin gönderimi ve iletişim için ; erikagacidergi@hotmail.com
Resmi Sitemiz ; dergi.erikagacioyku.com